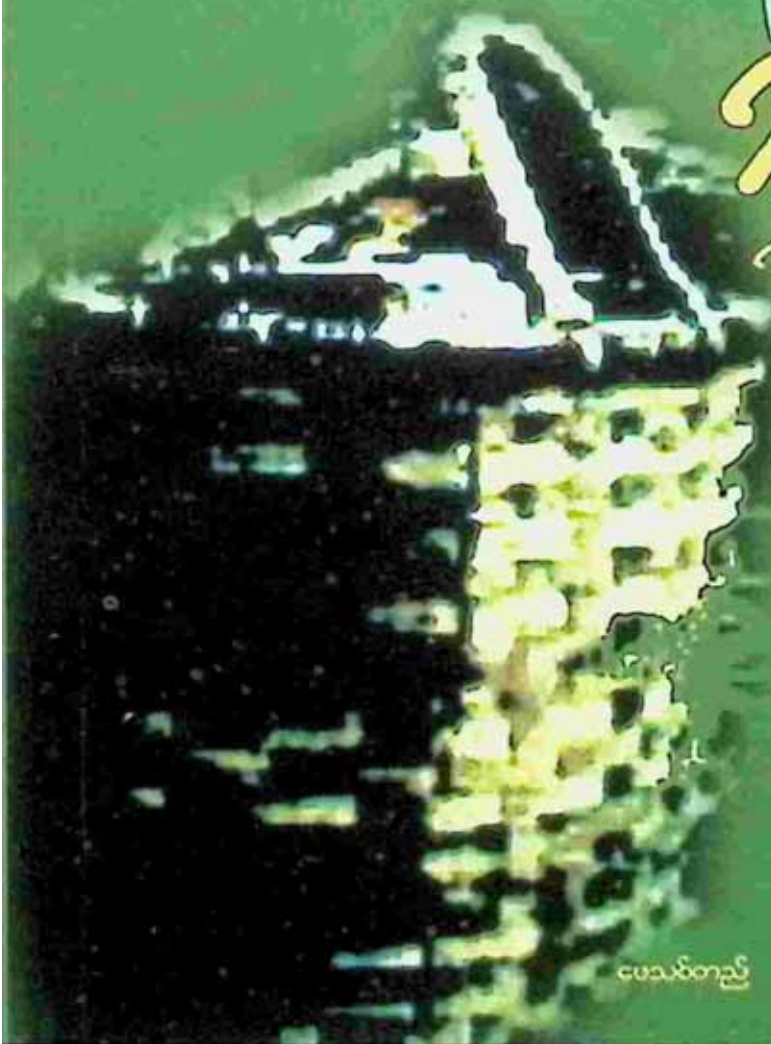

မိတ်ဆွေးနွေးချိန်အတွက်
mgyoe.com

ဝေးကွာ
မိတ်ဆွေးနွေး
ချိန်

ဇယားတည်

mgyoe.com

၆၃၆၂
၆၆၆၂
၇၇၇၇

thu0019
2000.00

mgvoe.com

အေးဘုံကပြောပါသည်။ သုမောင်

မျက်နှာပိုး - ဖေသစ်တည်း၊ စာမျက်နှာ ၁၆၆ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၆၊ ဇူလိုင်လ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ ၁၉၉၉ လင်းဆက်စာပေဓာတ်ပုံအကြိမ်မူ၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစွဲ ၂၀၀၀ ကျပ်

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

အေးဘုံကပြောပါသည်
သုမောင်

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ၂၀၁၆

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

- ဤစာစုနှင့် ပတ်သက်၍	က
၁။ အေးဘုံကပြောပါသည်	၁
၂။ စာရေးဆရာ	၁၂
၃။ ပါသည်နှင့်ပတ်သက်၍	၂၃
၄။ သူတို့နဲ့ဟောပြောပွဲမလိုက်ဘူး	၃၃
၅။ အသေးအဖွဲ့	၄၂
၆။ အဲဒီစာရေးဆရာ သိပ်လိမ်တာပဲ	၅၁
၇။ အလံပန်းရောင် (S.A.E) ရေခဲချောင်း	၅၉
၈။ ဘယ်သူ့စာရေးဆရာခေါ်ရပါ့	၇၀
၉။ အသေးစားဝေဖန်ရေး	၇၈
၁၀။ လမ်းခုလတ်ကစာဖတ်သူ	၈၅
၁၁။ ကွင်းဆင်းခြင်း	၉၄
၁၂။ စာစီစာကုံးကောင်	၁၀၂
၁၃။ မြင်ပါများတော့ယဉ်	၁၀၉
၁၄။ စာရေးဆရာမယား၊ မင်းသားကတော်	၁၁၆
၁၅။ ပတ်လည်ဟောပြောပွဲ	၁၂၅
၁၆။ ကြီးဆရာနှင့် ဆရာကြီးအကြောင်း	၁၃၀
၁၇။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် ယေဘုယျသဘော	၁၃၅
၁၈။ ဒူးနေရာဒူး တော်နေရာတော်	၁၄၂

၁၉။ အတောင်ကျွတ် စာရေးဆရာ
၂၀။ မကောင်းသောလူကလေး

၁၄၈
၁၅၆

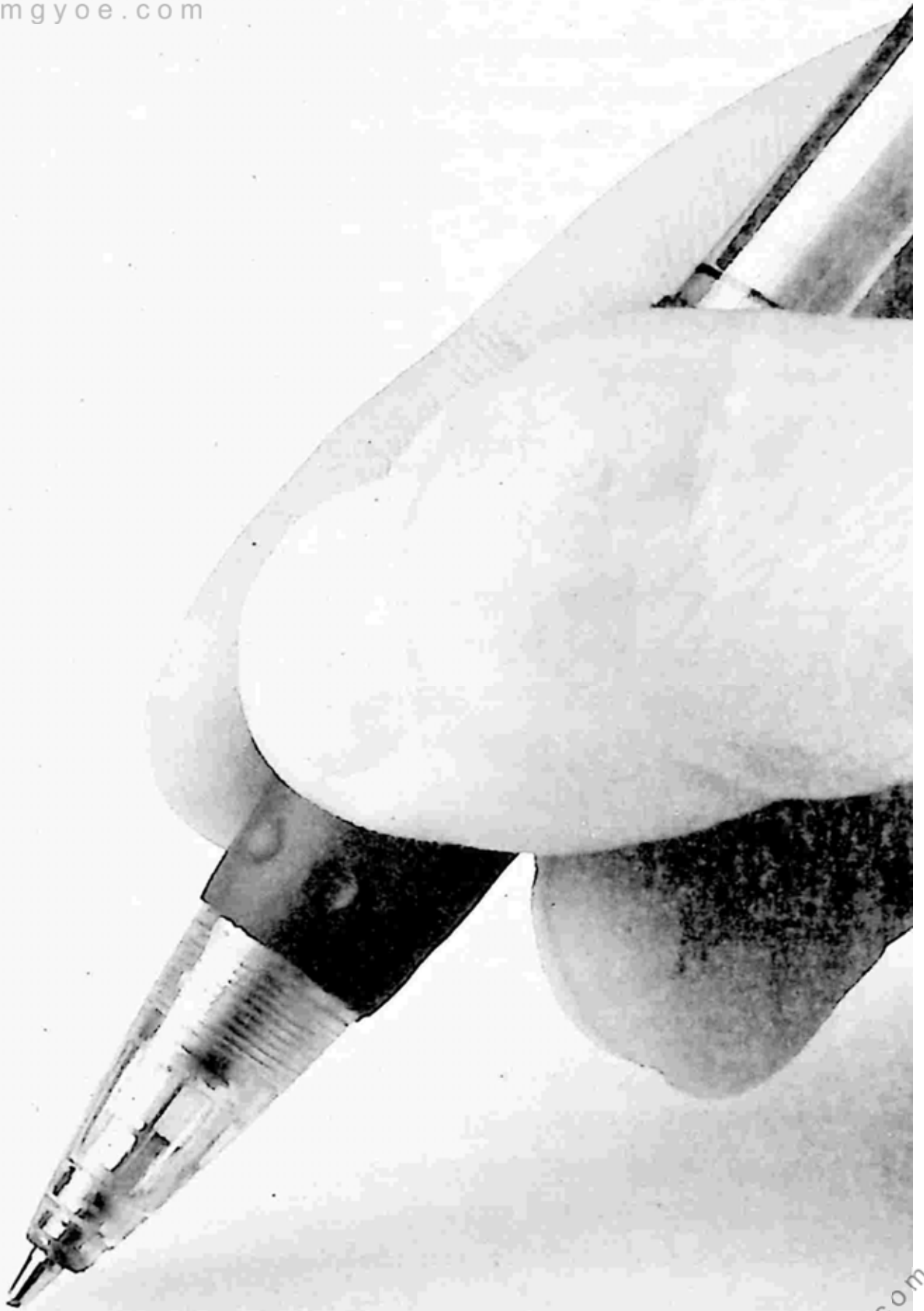
ဤစာစုများနှင့် ပတ်သက်၍

‘အေးဘုံကပြောပါသည်။’ စာစုများကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်၏ ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်တော်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အစတွင် မဂ္ဂဇင်းတစ်ဆောင်တည်းမှာ ပင် လစဉ်ရေးရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သော်လည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ‘ငွေတာရီ’ တွင် အမှတ် ၃ ထိသာရေးပြီး မြို့တော်မဂ္ဂဇင်းသို့ ကူးပြောင်းခဲ့ပါသည်။ မြို့တော်မှာလည်း လစဉ်ရေးတော့မည် ဆုံးဖြတ်ပြီးခါမှ နောက်ထပ် အကြောင်းတရားများ ပေါ်လာသဖြင့် အမှတ် ၁၂ မှစ၍ စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်းသို့ ပြောင်းရပြန်ပါသည်။ ပြဿနာကို ရယ်စရာအဖြစ် ဆိုရပါမူ ‘အေးဘုံ’ သည် သုံးလင်ပြောင်းသော မိန်းမ မဟုတ်ရပါဘဲ ‘အေးဘုံကပြောပါသည်’ သည် မဂ္ဂဇင်းသုံးတိုက်ပြောင်းသော စာမူဖြစ်သွားရပါတော့သည်။ ထိုစာမူကို စတင်ရေးသားစက တကယ်ပင် အေးဘုံကပြောသော အကြောင်းအရာများကို အခြေခံခဲ့ပါသည်။ အေးဘုံ၏ မလောက်လေးမလောက်စား ဝေဖန်ရေး အသေးစားများကို နှစ်သက်သဖြင့် အစချီရေးသားခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်း ကျွန်တော်က ရေးအားကောင်းလာပြီး အေးဘုံက ဝေဖန်မှုသိပ်လုပ်မလာသောအခါ ကုန်ကြမ်းရှားပါးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါတော့သည်။ ထိုအခါ အေးဘုံတို့လောက်သာ စာဖတ်သက်ရှိကြကုန်သော သာမန်စာဖတ်သူများ၏ ဝေဖန်ချက်ကလေးများကို လိုက်လံစုဆောင်းရပါသည်။ ပြီးတော့ အေးဘုံက ပြောသည့်ဟန်ဖြင့် ကျွန်တော်က ရေးခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဤစာစုများ

သည် စာပေဝေဖန်ရေးများမဟုတ်ဘဲ သာမန်စာဖတ်သူများက သူတို့အထင်
 တကြီးရှိကြသော 'စာရေးဆရာ'များ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအပေါ် ဝေဖန်မှုများသာဖြစ်
 ပါသည်။ သာမန်လူတို့သည် အနုပညာရှင်များထဲတွင် 'စာရေးဆရာ'ကို
 အလေးစားဆုံး၊ အထင်တကြီးအရှိဆုံး၊ တန်ဖိုးအထူးဆုံး သဘောရှိကြပါ
 သည်။ သူတို့တန်ဖိုးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များအား မှဲ့တစ်ပေါက်မစွန်းစေချင်
 သော စေတနာ မေတ္တာလည်း ရှိကြပါသည်။ ထိုအခါ ယင်းစာရေးဆရာများ
 ၏ ပျော့ညံ့ချက်များသည် သူတို့အဖို့ ကရုဏာဒေါသများ ဖြစ်ကြရပါသည်။
 ဒါကို ကျွန်တော်က ဖော်ကျူးလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုဝန်ခံလိုသည်မှာ
 စာစုပါအကြောင်းအရာအချို့သည် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်၏ စိတ်ကူးများ၊
 အယူအဆများ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါက ကျွန်တော်၏ အယူအဆများ
 ကိုပင် အေးဘုံက ပြောလေဟန် ဖုံးကွယ်ရေးသားမိပါကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။
 ဟုတ်ပါ၊ ကျွန်တော်သည်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ သာမန်စာဖတ်သူဘဝကို
 ကျေနပ်ပီတိဖြစ်နေတတ်သည်ပဲလေ။

သု မောင်
 ၁၃-၃-၉၉

အေးဘုံက ပြောပါသည်

၁

ကျွန်တော့်ဇနီး အေးဘုံက ပြောပါသည်။

“အဲဒီလူ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး စာရေးဆရာဖြစ်လာသလဲ မသိဘူး၊ သိပ် ရိုင်းစိုင်းတာပဲ၊ သူ့စာတွေတော့ကောင်းပါရဲ့။”

ကျွန်တော်က ပြန်ပြောရပါ၏။

“ဟ စာရေးဆရာဆိုတာလည်း လူတစ်ယောက်ပဲကွာ၊ မူလပင်ကို အကျင့် အကောင်းအဆိုးတော့ ရှိတတ်တာပေါ့။”

အမှန်က အေးဘုံ၏ စကားသည် မှန်သင့်သလောက် မှန်ပါသည်။ အိမ်အလည်လာသော ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း စာရေးဆရာတစ်ယောက်သည် သာမန် လူသားတစ်ယောက်အနေနှင့်ပင်လျှင် ဆက်ဆံရေး၌ အလွန်ညံ့ဖျင်း သူဖြစ်၏။ စကားပြောရော အမူအကျင့်ပါ အောက်တန်းကျသူဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် သူ့အကျင့်စရိုက် အောက်တန်းကျသည်နှင့် သူက စာရေးဆရာ မဖြစ်ရတော့ဘူးလား ဟူ၍တော့ ပြောစရာရှိပါသည်။ သို့သော် အကျင့်စာရိတ္တ မည်မျှကောင်းမွန်ပါစေ၊ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော် အပါအဝင် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေစာရေးဆရာ ပေါင်းများစွာတွင် ကိုယ်စီကိုယ်စီသော ပင်ကိုစရိုက်ဆိုးကလေးများရှိပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကျင့်ဆိုးတစ်ခုတလေစီတော့ ရှိကြခြင်းပင်။ ဒါက စာရေး

ဆရာမှမဟုတ်ပါ။ သူ့သူ့ငါငါဖြစ်တတ်သည့်သဘာဝပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က ခွင့်လွှတ်နိုင်သောအကျင့်လား၊ မလွှတ်နိုင်သော အကျင့်လားဆိုတာတော့ ကွာသည်ပေါ့။ မည်သို့ပင်ရှိစေ၊ အေးဘုံ၏စကား မှန်သင့်သလောက် မှန်သည်ဟု ကျွန်တော်ကပြောရာ၌ ‘စာရေးဆရာ’ ဆိုသောဂုဏ်ဒြပ်ကို ခတ်နှိပ်ခံထားရသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အဆင့်အတန်းနှင့် ချိန်ညှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လောက၌ စာရေးဆရာဖြစ်ရခြင်းသည် သာမန်လူတို့အလွန်တန်ဖိုးထား တပ်မက်ကြသောနေရာတစ်ခုကို ရောက်ရှိခြင်းဖြစ်ပါ၏။ လူတော်များများသည် အနုပညာရှင်ဖြစ်ချင်တတ်ကြ၏။ မဖြစ်ရလျှင်ပင် အားကျ၏။ အဆုံးစွန်မုဒိတာတော့ဖြင့် ပွားပေးတတ်ကြ၏။ ယင်းအထဲမှပင် စာပေအနုပညာရှင်ဖြစ်လာသူများကိုကား အထင်တကြီး အလေးအစားပြုရန်ကိုပင် ဝန်မလေးတတ်တော့ပါ။

‘အလကား လက်အားတိုင်း လျှောက်ရေးနေတာပါ’ ဟု အဝေဖန်ခံရသူများပင်လျှင် တကယ့်စာရေးဆရာစစ်နှင့် ချိန်နှိုင်းခံရသည့် သဘောမဟုတ်ပါလား။ ဆယ်တန်းတဖုတ်ဖုတ်ကျနေတဲ့ကောင်ပါဟု ပြောခြင်းသည်ပင် ထိုသူငယ်အား ဆယ်တန်းပညာအဆင့်နှင့်ယှဉ်၍ ပြောခြင်းမျိုးဖြစ်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် အေးဘုံဆိုလိုသည်မှာ ‘စာရေးဆရာ’ ဟူသော အဆင့်အတန်း ဂုဏ်ပုဒ်ကို ဖော်ကျူးလိုခြင်းသာဟု ကျွန်တော်က သိပါ၏။

“ဝယ်သူအမြဲမှန်သည်” ဟူသော ဈေးသည်လောကဝေါဟာရကိုကား မသုံးလိုပါ။ ကျွန်တော်တို့စာပေလောကအနေနှင့် သုံးရမည်ဆိုလျှင် ‘စာဖတ်သူကို အမြဲဦးစားပေးသင့်သည်’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဆိုသဖြင့် မိမိ၏ စာပေရေးရာ၊ သဘောတရားရေးရာနှင့် စာဖတ်သူကို အလိုလိုက်လွန်းခြင်းတို့ကိုကား မဆိုလိုပါ။ စာရေးဆရာနှင့် စာဖတ်သူတို့အပြင်ပန်း တွေ့ဆုံကြသော လူမှုဆက်ဆံရေးကိုဆိုပါသည်။ ဆက်ဆံရေးတွင်သာမက မိမိက စာဖတ်သူကို မိမိအယူအဆများ ရေးပြ၊ ပြောပြသောအခါများ၌ပင် ရိုးသားသိမ်မွေ့သော စာရေးဆရာကြီးငယ်များကိုကား အထူးပြောဖွယ်မရှိ။ ချီးကျူးလေးစားရမည်သာဖြစ်ပါ၏။

စောစောကပြောသော ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း စာရေးဆရာကိုကား

လူရင်းမို့ ကျွန်တော်က ဘာမျှမပြောလိုသော်လည်း ကျွန်တော့်ဇနီးအေးဘုံ၏ စာရေးဆရာအပေါ် အထင်ကြီးသော စေတနာကြောင့် ကရုဏာဒေါသော ပြောချလိုက်သည့် စကားကိုကား ကျွန်တော်က မသိမသာ ထောက်ခံချင်မိပါ ၏။ ဒါကလည်း ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု ရှိသော ကြောင့်ပင်။

J

၁၉၇၀ ဝန်းကျင် ကျွန်တော် စာရေးဆရာဖြစ်စ၊ ကလောင်သွေးခါ စ ကာလကဖြစ်ပါသည်။ မတောက်တစ်ခေါက် စာတိုပေစကလေးများကို ကလောင်အမည်ခွဲမျိုးစုံဖြင့် ကျွန်တော်က ရေးခဲ့ပါသည်။ ဟိုစပ်စပ် သည် စပ်စပ် စိတ်ကူးတည့်ရာ ရေးခဲ့သဖြင့် ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော်၏ စာဖတ်သူ မှာ သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်နေကြပါ၏။ ငယ်စဉ်က အင်ဂျင်နီယာ အလွန်ဖြစ် ချင်ခဲ့သော ကျွန်တော့်ဝါသနာကို သိကုန်ကြသဖြင့် ကျွန်တော်၏စာပေရေး သားခြင်းကို အထင်တကြီး မရှိလှကြပါ။ စာရူးပေရူးတစ်ယောက်လောက် အဆင့်ဖြင့်ပင် မသတ်မှတ်ချင်ခဲ့ကြပါ။ သူတို့ ကျွန်တော့်ကိုပြောသော စကားတစ်ခွန်းကို ခုထက်ထိမမေ့ပါ။ “ငပေါ၊ ငပေါ”။

သည်တုန်းက ကျွန်တော်က ပြန်ပြောခဲ့သည့် စကားတစ်ခွန်းလည်း မှတ်မှတ်ထင်ထင်ရှိခဲ့ပါသည်။

“ပေါတာကောင်းတယ်၊ ရှားတာမကောင်းဘူး” သည်စကားကို ကျွန်တော်ကပြောတော့ စာရူးပေရူးသူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က “ဟေ့... ဒီ ကောင့်စကားကောင်းတယ်ကွ၊ ဒီစကားဟာ စာရေးဆရာဖြစ်မယ့် လူတစ် ယောက်ရဲ့ ထိရောက်တဲ့အတွေးအခေါ်ပဲ” ဟု အမှတ်မထင် ထောက်ခံခဲ့ရာ ယခုအခါ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်တော့်စကားကို ကျွန်တော်ပြန်၍ သဘောကျ နေပါတော့၏။

စောစောက ပြောသလို ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းများ အပါအဝင် ကျွန်တော့်အသိုင်းအဝိုင်း (အဲ-အဖေနှင့်အမေတော့ မပါပါ)က ကျွန်တော် စာတိုပေစရေးသည်ကို ဟာသလုပ်ပစ်နေချိန်တွင် စာရေးဆရာကြီးများ (အဖေ ရေးဖော်များ) က ဝမ်းသာအားရ အားပေးအလေးမူခဲ့ကြသည်ကိုကား ကောင်း

စွာမှတ်မိ ပီတိဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

စာရေးလက်သင်တို့သဘာဝမှာမိမိရေးဖြစ်သော စာစုကလေးများကို နံပါတ်တစ်ကိုယ့်သူငယ်ချင်းများကို ပေးဖတ်တတ်ကြ၏။ ပြီးတော့မှ နီးစပ် ရာ စာပေသမားကို မဝံ့မရဲဖတ်စေပါသည်။ မတော်တဆ စာမူကလေးများ ပုံနှိပ်ဖော်ပြခံရပြီဆိုလျှင် ပျော်လိုက်မော်လိုက်ရသည်မှာအမောပင်။ အဲ မိမိ စာမူကို နာမည်ရစာရေးဆရာတစ်ဦးဦးက ချီးကျူးလာပြီဆိုလျှင်ကား မိုးမ မြင်လေမမြင်ဖြစ်ရတော့သည်။ ကျွန်တော်ကား ဖခင်၏အသိုင်းအဝိုင်းကြား တွင် ကြီးပြင်းရသူဖြစ်သောကြောင့် စာရေးဆရာကြီး တော်တော်များများ၏ အလေးထားခြင်းကို အခွင့်ထူးတစ်ရပ်အနေနှင့် ခံစားခဲ့ရလေရာ ကျွန်တော့် စာတိုပေစများ ရေးနေကြောင်းသိရသောအခါ ဆရာဆရာကြီးများ၏ အား ပေးခြင်းကို ခံစားရရှိခဲ့ပါသည်။ ကလေးကိုအလိုလိုက်ခြင်း သဘောများလည်း ပါကောင်းပါလိမ့်မည်။ မည်သို့ဆိုစေ စာရေးဆရာကြီးများ၏ လက်ကမ်းကြို ဆိုခြင်း စေတနာကိုတော့ အတိုင်းမသိ မှတ်ကျောက်တင်ရပါ၏။ ဤသည် ပင် ဤစာစု၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဆိုကြပါစို့။ သည်လိုနှင့် ၁၉၇၃ ပြည့်နှစ်တွင် ကျွန်တော်သည် 'သုမောင်'ဟူသောအမည်ကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော ကလောင်ရှင်တစ်ဦး စတင်ဖြစ်ခဲ့ ရတော့သည်။ စာဖတ်သူ အတော်များများတို့၏ အာရုံစိုက်ခြင်းကို ခံလာရ ၏။ သူငယ်ချင်းများ၏ နောင်တနှင့် ယှဉ်သော အရေးပေးမှုကို ရရှိခဲ့၏။ အထူးသဖြင့် ပြိုင်တူလက်သင်ခဲ့ကြသော စာရေးဆရာများ အပါအဝင် စာပေ အသိုင်းအဝိုင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။ သည် အထဲတွင်မှ ဝါရင့်ဆရာကြီးများ၊ ဆရာဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်ပြုမှု၊ အလွန် ချိုသာညှင်းပျောင်းသော ဩဝါဒပေးမှုများသည် ကျွန်တော့်ဘဝတွင် အရသာ အရှိဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရပါတော့သည်။

၃

၁၉၇၃ နှစ်လွန် ကာလဆီက ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော် ၏ဖခင် ဆရာသာဓုထံသို့ တယ်လီဖုန်းလာပါသည်။ အဖေက နားအလွန် လေးသူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က တယ်လီဖုန်းကိုင်ရ၏။ အဖေ

ပြောချင်သော စကားများကို ကိုယ်တိုင်ပြောပြီး တစ်ဖက်မှ ပြောသောစကားများကို ကျွန်တော်က နားထောင်ပြီး အဖြတ်အတောက် လေယူလေသိမ်းပါမကျန် အဖေအားပြန်ပြောပေးရ၏။ ဒါက ကျွန်တော်နှင့်အဖေ နှစ်ယောက်တည်း အိမ်တစ်အိမ်တွင် အတူနေစဉ်ကာလက ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစောစောက ပြောသော တယ်လီဖုန်းမှာ စာရေးဆရာကြီး (ဘဘ) ထံမှ ဖြစ်ပါသည်။

“ဟဲလို-ဆရာသာဓုရှိပါသလား”

တစ်ဖက်မှ မည်သူပြောနေမှန်း မသိသဖြင့် အဖေ၏ သူပြောချင်မှလက်ခံ စကားပြောလေ့ရှိသောဝါဒကိုသိသည့် ကျွန်တော်က “ခု အမိန့်ရှိတာ ဘယ်သူပါလဲခင်ဗျ” ဟု ယဉ်ကျေးစွာ မေးရပါသည်။

“ကျွန်တော်ပါခင်ဗျာ”

“ဟာ...ဘဘ”

ကျွန်တော် အလွန်ဝမ်းသာရပါသည်။ ဘဘကို ကျွန်တော်အလွန်ချစ်ပါသည်။ ဘဘ၏စာများဖြင့် စာသင်ကျောင်းတွင် မြန်မာစာသင်စဉ်က ကျက်မှတ်ခဲ့ရသလို စာပေလိုက်စားစဉ်ကလည်း ဘဘ၏စာပေများကို အလွန်နှစ်သက်ခဲ့ရသူဖြစ်ပါသည်။ အဆုံးစွန် ကျွန်တော်အဆိုတော်ဘဝသို့ စတင်ခြေချခဲ့ရသော ‘ပန်းဦးပန်မယ့်သူ’ တေးသီချင်း၏ ထိပ်ဆုံးခြေဆင်းမှာ ပင် ဘဘ၏ကဗျာ (ခရေနှင့်နှင်းဆီ)၊ ‘လယ်တောကပြန်၊ ပန်ချင်တယ် ခရေဖူးဆိုလို့ မောင်ခူးပေး’ စသည်ကို ခွန်းထောက်သံဖြင့် သီဆိုခဲ့ရပါသည်။ ယင်းသီချင်းဖြင့်ပင် ပွဲဦးထွက် နာမည်ကြီးခဲ့ရာ၌ သီချင်းအမည် ‘ပန်းဦးပန်မယ့်သူ’ မှာ နောက်ဆုတ်သွားခဲ့ရပြီး ‘လယ်တောကပြန်’ ဖြစ်သွားရသည်အထိပင်။ ဒါကစာပေဘဝ တစ်စိတ်တစ်ဒေသပါ။

ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ် သုံးလေးနှစ်သားများ ဘဝဆီက အဖေသည် ရက်အားညပိုင်းများတွင် မိသားစုနှင့်အတူ ရုပ်ရှင်ကြည့်ခြင်း၊ သရေစာစားခြင်းရှိခဲ့ရာ၌ ဘဘတို့မိသားစုကိုပါ တကူးတကန့်မော်တော်ကားဖြင့် သွားခေါ်တတ်ပါသည်ဟူ၏။ အဖေတို့နှင့် မည်မျှရင်းနှီးခဲ့ကြသည်ကိုကား ကျွန်တော်ငယ်သေးလွန်းသဖြင့် မသိပါ။ လူမှုရေးကိုသာဆိုပါသည်။ စာပေရေးနှင့် ပတ်သက်၍ကား အထူးဆိုစရာပင်မရှိပါ။

နောက်တစ်ကြောင်း ပတ်သက်ခဲ့ရသည်ကား ဘာ၏ မဟေသီဆရာ
မကြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်သည် ကျွန်တော်၏ ပညာရေးကဏ္ဍ၌ မြန်မာစာဆရာ
မအရင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် စက်မှုလက်မှု အထက်တန်းကျောင်းတက်
စဉ်ကာလက မြန်မာစာ ဆရာမဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်ကံကောင်းသည်ဟု
ဆိုပါရစေ။ ထိုစဉ်က မြန်မာစာဌာနတွင် ဆရာဦးကျော်လွင် (စာရေးဆရာ
နှစ်ဖက်လှ) က နည်းပြ၊ ဆရာမကြီးဒေါ်ကြည်ကြည်က ဌာနမှူး။

မှတ်မိသေးသည်။ ထိုစဉ်က ကျောင်းနံရံကပ်စာစောင်ကို ဆရာနှစ်
ဖက်လှက ဦးစီးပြုလုပ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က အင်ဂျင်နီယာဝါသနာပြင်း
ထန်းသော်လည်း စာပေဗိဇ္ဇာ အတတ်ကလေးကလည်း မစို့မပို့ ထွက်ချင်ချင်
ရယ်။ ထိုအခါ ဆရာလုပ်ငန်းကို ကျွန်တော်က ကူညီရ၏။ ဆရာက စာအတို
အထွာ ကလေးရေးပါလားဟု တိုက်တွန်းသဖြင့် ကျွန်တော်က ရေးပါ၏။

‘ကြက်ပေါင်စေး’
ဆွဲလျှင်ရန်းကန်
သူ့အားမာန်သည်
တော်လှန်ရေးစိတ် အပြည့်တည်း။

(အမှန်က ဆရာမောင်သာရ၏ ရေကိုထိလျှင် ဂယက်ထင်မည်၊ အသင်
ဘာပြောချင်သနည်း ကဗျာကို မှီးခြင်းဖြစ်၏။)

ယင်းကဗျာကလေး ဖတ်ပြီးသောအခါ ကလောင်အမည်ဘယ်သို့တပ်
ရမည်မသိ ဖြစ်ရပါသည်။ ဒါနှင့် ကျွန်တော်က ဆရာမကြီးထံ ချဉ်းကပ်ပြီး
ကလောင်အမည် ရွေးချယ်ပေးရန် တောင်းဆိုပါသည်။ ဆရာမကြီး၏ ပြန်
စကားကို ကျွန်တော်မမေ့ပါ။

“အိုး... စာဆိုသား လုပ်နေပြီးကွယ်”

ထိုအခါ ကျွန်တော်က မခံချင်စိတ်ဝင်လာပြီး ‘အာယု’ ဟူသော
ကလောင်အမည်ကို တပ်လိုက်လေ၏။ ပြီးတော့ ယင်းအမည်၏ ဇာတိကို
ရှင်းပြပါသည်။

‘အာယု’ ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်၏ သွေးချင်းညီအစ်ကိုခုနစ်ယောက်
အနက် အစ်ကိုအကြီးဆုံး၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။ ‘အာယု’ (အသက်ရှည်ခြင်း)
သည် အခါလည်သားမှာပင် အနိစ္စရောက်ခဲ့၏။ သည်တော့ လေးယောက်

မြောက် သားအလတ်ကောင်ဖြစ်သော ကျွန်တော် (ဗလ)သည် ကလောင်အမည်ကို လူတွင်ကျယ်လုပ်ပြီး အစ်ကိုအကြီးဆုံး၏ အမည်ဖြင့် အသုံးချတော့၏။

ယင်းသို့ ကလောင်အမည်၏ ဇာတိဖြစ်ရပ်ကို ရှင်းပြသော အခါကျမှ “ဒါမှစာဆိုသားပီသတော့မှာပေါ့ ကောင်လေးရဲ့၊ စိတ်ကူးလေးကောင်းတယ်” ဟု ဆရာမကြီးက ချီးကျူးပါသည်။

တစ်ခါကလည်း ဆရာမကြီးအား မိခင်သဖွယ်သဘောထား၍ ကျွန်တော်က ကျီစယ်ပါသည်။

“အမေဆရာမကြီး၊ ဘာရေးတဲ့ခရေနှင့် နှင်းဆီကဗျာဟာ သိပ်ထိတာပဲ၊ အဲဒါ ဘာနဲ့အမေတို့ရဲ့ ငယ်ဘဝသရုပ်လား”

“ဟဲ့... ကောင်ကလေး၊ စာဆိုသားလုပ်နေပြီးကွယ်” ဟူ၍ စကားကို မဆက်ဘဲ ပြုံးပါသည်။ ဆရာမကြီး၏ အပြုံးသည် မိုနာလိဇာထက် ပဟောဠိဆန်ခြင်းကိုကား ကျွန်တော်ပြောရပါသည်။ အလွန်လှပပြီး ကျက်သရေရှိလှပါသည်။ အကယ်ဒမီ မင်းသားသုမောင် ရှင်းမပြတတ်သော အပြုံးပါပေ။

x x x

ဤအကြောင်းများကို ရေးဖွဲ့နေရသည်မှာ ဘာဘဆရာကြီး၊ အမေဆရာမကြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့နှင့် ကျွန်တော်၏ လူမှုရေး၊ စာပေရေး ဆက်သွယ်မှု အပိုင်းအစကလေးကို ဖော်ပြလို၍မျှသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုအစအနကလေးသည် ကျွန်တော် ယခု သတိတရ ပြောပြချင်နေသော သော့ချက်ပင်လည်း ဖြစ်နေပြန်ပါတော့၏။

စောစောကပြောသလိုဆရာကြီးက ကျွန်တော့်ဖခင်ထံ ဖုန်းဆက်သောအခါ (အဖေက သူခံတွင်းမတွေ့သူကို လက်ခံစကားပြောလေ့မရှိပါ) ကျွန်တော်က ထုံးစံအတိုင်း မည်သူမည်ဝါဟုစုံစမ်းလေလျှင် ‘ကျွန်တော်ပါခင်ဗျာ’ ဟုညင်သာစွာဆိုသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါ၏။ သို့နှင့် တအံ့တဩ ‘ဘာဘ’ ဟုအာမေဇိုတ်ပြုမိခြင်းပါ။ ဆက်လက်၍ “ဘာဘ သားပါ။ ဗလ၊ ဗလကြီးပါ။ ဘာဘနေကောင်းလား” စသဖြင့် ပဋိသန္ဓေရ စကားများ သား ပြောနေမိပါသည်။ ထိုအခါ “ဪ...ဆရာသုမောင်ကိုး။ ခင်ဗျား စာရေးဖတ်လိုက်ရသဗျာ၊ ရှုမဝမှာပါတဲ့ ဝတ္ထုတိုကလေးလေ။ အဲဒါ ရှုမဝဦးကျော်နဲ့”

စကားစပ်မိလို ဘယ်သူလဲမေးတော့ သူပြောပြမှ ဆရာသာဓုသားဆိုတာ သိရတယ်။ ဒါ ခင်ဗျားရဲ့ ပထမဆုံးဝတ္ထုနော်၊ အင်း-ကျွန်တော်မှဒိတာပွား ရတယ်ဗျာ” ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ်နှင့်မထိုက်တန် ဟူ၍ အိပ်မက်ပင်မမက်ဖူးသော အရာတစ်ခုကို ရလိုက်ဘိသို့ ခံစားလိုက်ရပါသည်။ အထိတ်တလန့်နှင့် ငရဲ ကြီးမှာကိုပင် ကြောက်သလိုလည်းဖြစ်ရပါ၏။

အထက်တွင် ဆိုခဲ့သလို မိသားစုချင်းဆွေမျိုးလို ရင်းနှီးရုံမက အဖေ၏ ဆရာ၊ ကျွန်တော်ဆိုလျှင် သားငယ်၊ မြေးတပည့်သဖွယ် သဘောထားနိုင် သော ဆရာဆရာကြီးက ကျွန်တော့်အား ‘ဆရာသုမောင်’၊ ‘ခင်ဗျား’၊ ‘ကျွန်တော်’ ဟူသော အသုံးအနှုန်းများဖြင့် ဆက်ဆံလာသောအခါ သုမောင်ဆိုသော အကောင် မည်သို့ခံစားရမည်ကို တွေးကြည့်ကြပါကုန်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်က ဘဘအား ကျွန်တော့်ကို ဤသို့ခေါ်ဝေါ် ဆက်ဆံသည်မှာ အနေရခက်လှကြောင်း တောင်းပန်သောအခါ “အို-စာဆိုမို့ လေးစားသမှုပြုတာပဲဗျာ” ဟု ပြောပါသည်။ ဆရာကြီး၏ဇနီး ဆရာမကြီး ၏ “အို-စာဆိုသားလုပ်နေပြီးကွယ်” ဆိုသော စကားနှင့် မည်မျှနီးစပ်ပတ် သက်လှပါသနည်း။

အင်း... စာဆို။ စာဆိုသား။ စာဆိုဇနီး။

၆

အေးဘုံကပြောပါသည်။ “အဲ့ဒီလူ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး စာရေးဆရာဖြစ် လာလဲမသိဘူး၊ သိပ်ရိုင်းစိုင်းတာပဲ၊ သူ့စာတွေတော့ ကောင်းပါရဲ့” ကျွန်တော် က ပြန်ပြောရပါ၏။

“ဟ စာရေးဆရာဆိုတာလဲ လူတစ်ယောက်ပဲကွာ၊ မူလပင်ကိုအကျင့် အကောင်းအဆိုးတော့ ရှိတတ်တာပေါ့”

“အိုး...အေးဘုံတို့ကတော့ စာရေးဆရာဆိုရင် ယဉ်ကျေးရမယ်၊ ရိုး သားရမယ်”

“မင်းမသိသေးပါဘူးကွာ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အေးဘုံတို့လို မသိနားမလည်တဲ့လူတွေဆိုတာ

စာဆိုဆိုရင် ခြောက်ပစ်ကင်းသဲလဲစင်ပဲ”
ဪ... လာပြန်ပါပြီ၊ စာဆိုတဲ့။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာရိုးရာယဉ်ကျေးမှုစာပေကို အခြေခံသော ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းသို့ ပေးပို့သောစာမူဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့်စာစုကို အနုပညာရှင်များ၊ ဝါသနာရှင်များက ဖတ်မိကောင်း ဖတ်မိကြပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်၏ ပင်ကို အယူအဆတစ်ရပ် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော့်ဇနီးအေးဘုံ၏ အာဘော်မျှသာဖြစ်ကြောင်း မျက်စိမှိတ်၍ ယုံကြည်ကြပါကုန်။

ငွေတာရီ၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၁၉၉၆

စာရေးဆရာ

၁

အေးဘုံကပြောပါသည်။

“အေးဘုံကပြောနေတဲ့ အကြောင်းကလေး ‘ကွမ်းစကား’ ဆောင်းပါး ထဲမှာ ရေးစမ်းပါ”

“မင်းမသိပါဘူးကွာ” ဟူ၍သာ ကျွန်တော်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ပြုံးပြုံးကြီးပြောလိုက်ရပါသည်။

x x x

သူပြောပြောနေသော အကြောင်းအရာမှာ ကျွန်တော်တို့ခြံနောက်ဖေး ရပ်ကွက်ထဲတွင် ပျံကျအရပ် ဈေးလေးတစ်ခုရှိပါသည်။ နံနက်ဈေးဖြစ်ပါ သည်။ သားငါးလတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ရပြီး ဈေးလည်း သက်သာပါသည်။ ရပ်ကွက်ဈေးဖြစ်သလို ရပ်ကွက်အိမ်ရှင်မများကသာ အဝယ်ရှိသဖြင့် ဈေး သည်နှင့် ဈေးဝယ်မိတ်သင်္ဂဟများဖြစ်နေကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မိသားစုတစ်စုလုံး ဝက်နံရိုးဟင်းချို အကြိုက်ချင်းတူကြ ၏။ သည်တော့ မကြာခဏ ဝက်နံရိုးဝယ်သည်။ အေးဘုံနှင့် “ဝက်နံရိုးသည်” တို့ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ဝက်နံရိုးသည်က အေးဘုံအား “ခွေးတွေကို ဝက်နံရိုး သိပ်မကျွေးနဲ့၊ အမွေးကျွတ်တတ်တယ်။ အမဲရိုးကျွေးရတယ်ဆရာမရဲ့” ဟူ

ပြောပါသည်။ အေးဘုံက လူမိသားစုစားတာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောသောအခါ “အောင်မလေး၊ ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီးကလည်း ကပ်စေးနှံလိုက်တာ” ဟု သရော်သလို ပျော်သလို ပြောပါသည်တဲ့။ အေးဘုံက တစ်မိသားစုလုံးကြိုက်ကြကြောင်း၊ အာဟာရလည်းဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောသောအခါ “အင်း ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ခုနယ်ခါ သူ့သူ့ကိုယ်ကိုယ် ခြိုးခြံချွေတာနိုင်တာ ကောင်းပါတယ်ရှင့်” ဟူ၍ ပညာတတ်စကားကို ဆိုပါသည်တဲ့။

အထက်ပါအကြောင်းကို စောစောကပြောသလို အေးဘုံက ကျွန်တော်၏ ကွမ်းစကား စာစုတွင်ထည့်ရေးရန် မကြာမကြာ တိုက်တွန်းတတ်ပါသည်။

ဤသည်မှာပင် ဤစာစုကို ရေးရန် အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဈေးသည်မ၏ အဆိုအမိန့်ကို ဋီကာချဲ့ရန်မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းအရာတိုင်းကို ရေးမဖြစ်သော သဘောကိုသာ ဆိုပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော်ပါပေ။ ‘ကွမ်းစကား’ ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော စာစုများကို ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်တော်က တော်တော်ကလေး ရေးခဲ့ပါသည်။ နေ့စဉ် ဖြစ်ပျက်နေကျ အကြောင်းအရာကလေးများကို စာစီစာကုံးသဖွယ် စီကာစဉ်ကာ ရေးပါသည်။ အကြောင်းအရာက ရိုးသော်လည်း သတိမေ့နေတတ်သော အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ပျောက်နေသော ပစ္စည်းကလေး ပြန်တွေ့ရလို့ ကြည်နူးရသောအရသာကို ပေးစွမ်းနိုင်အောင် ကျွန်တော် ကြိုးစားပါမည်။

ခက်တာက ကျွန်တော်၏ ဆိုလိုရင်းကို စာဖတ်သက်ရင့်သူများ၊ စာပေသမားများက လေးနက်စွာ နားလည်နှစ်သက်သော်လည်း စာဖတ်သူ အချို့ကတော့ အရေးအသားကို နှစ်သက်သည်လည်းတစ်ကြောင်း၊ အမျိုးအမည်မဖော်ပြတတ်သော ပြုံးချင်စရာပီတိကလေးကို ရလိုက်သည်လည်း တစ်ကြောင်းကြောင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပင် ခံတွင်းတွေ့သွားကြပုံရပါသည်။

စာဖတ်သူတို့ သဘာဝမှာ မိမိခံတွင်းတွေ့သော စာရေးဆရာနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့လျှင် မိမိကိုယ်တွေ့သော်လည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြုံများကို သော်လည်းကောင်း မိမိတို့ စိတ်ကူးတွင် စာတစ်ပုဒ် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင် သည်လိုပဲ လက်တို့တတ်ပါသည်။

အထက်ပါကဲ့သို့ ဝတ္ထုမဟုတ်ဘဲ အတွေ့အကြုံစာစုမျိုးကို ရေးဖြစ်ခဲ့သော် 'ကွမ်းစကား' စီးရီးစတင်ချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်မှာ လက်တို့ခံရပေါင်းများသဖြင့် ခါးမှာ အညိုအမည်းစွဲနေပါပြီဟု ဆိုလျှင်ကား လွန်အံ့မထင်ပါဗျာ။

J

အထက်ပါ အခန်း ၁ ၌ ပြဆိုခဲ့သော ပြဿနာမျိုးကလေးများဖြစ်ရသည်မှာ ကျွန်တော်၏ စာရေးဟန်ပေါ်မှာလည်း မူတည်နေသည်။

ကျွန်တော် စာရေးလျှင် ဝတ္ထုဖြစ်စေ၊ ဆောင်းပါးဖြစ်စေ၊ ကဗျာပင်ဖြစ်စေ၊ စာစုတစ်ခုခုပင်လျှင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်ဟူသော ပထမနာမ်စားကို သုံးတတ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် ပြောစရာတစ်ခုရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သားသမီးများကို သင်ကြားသော ပဉ္စမတန်း မြန်မာသဒ္ဒါစာအုပ်တွင် 'ပထမနာမ်စား' ဟူသော ဝေါဟာရမပါရှိပါ။ အခြေခံအကျဆုံး သင်ရိုး၌ 'ပထမနာမ်စား' ဟူသော ဝေါဟာရမပါသဖြင့် ယင်းသည် နှောင်းလူပညာရှင်တို့က တီထွင်လာကြသည်ဟုဆိုရပါမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အနောက်တိုင်း စာပေမှ (FIRST PERSON) ဝေါဟာရကို မှီငြမ်းလျက် သုံးနှုန်းခြင်းလည်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ 'သူ' ဟူသော မူလရှိပြီးသား မြန်မာမူပင် အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ SHE ကို တစ်ဖန်ယူပြန်၏။ 'သူမ' ဟု တီထွင်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကောင်းဘက်၌ ကူးလူးဆက်ဆံခြင်းသည် လက်ခံနိုင်စရာရှိသည်ဟု ယူဆသဖြင့် ကျွန်တော်ကလည်း အများသူငါနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်နေပြီဖြစ်သည့် (FIRST PERSON) 'ပထမနာမ်စား' ဟူသော ဝေါဟာရကို သုံးလိုက်ရပါတော့သည်။

ပဉ္စမတန်း သဒ္ဒါသင်ရိုး၌ သက်ရှိသက်မဲ့၊ ဒြပ်ရှိဒြပ်မဲ့တို့၏ အမည်ဟူသမျှကို 'နာမ်' ဟုခေါ်သည်။ 'နာမ်' အစားသုံးသော ပုဒ်ကို 'နာမ်စား' ဟု ခေါ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ နာမ်ကို 'မောင်လှ'၊ 'ကျောင်းသား'မှ အစပြု၍ အမည်ပညတ် တော်တော်များများဖြင့် ဥပမာပြုထားသည်။ နာမ်စားများစွာကို ဖော်ပြထားသော်လည်း ဥပမာမပေးပါ။ ရှင်းလင်းမထားပါ။ အလယ်တန်း အဆင့်မို့ လေ့ကျက်နိုင်ရုံသာ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်တန်ရာပါသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ဤစာစုကို ရေးသားရာ၌ ကျွန်တော်သည် 'ကျွန်တော်'

ဟူသောနာမ်စားကို အသုံးများခြင်းအကြောင်းရင်းကို ရှင်းပြချင်ပါသည်။ ပထမနာမ်စားဟုပင် သတ်မှတ်၍ သုံးပါသည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ‘သုမောင်’ သည်နာမ်ဖြစ်လျှင် ‘ကျွန်တော်’ သည် ဒုတိယနာမ်စားဖြစ်ရမည်။ ‘သူ’ သည် ဒုတိယနာမ်စားဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့စာရေးဆရာများသည် ဝတ္ထုစာပေရေးသားရာ၌ ‘မူလနာမ်’ နှင့် ဒုတိယနာမ်စားကို အသုံးများကြပါသည်။ ဥပမာ- ‘ထိပ်ထားသည်လှသည်၊ ပသို့ဆိုစေ သူမသည် စိမ်းသစ်စွာလည်း ချောသည် ဟု ကိုရေချမ်းက ထင်ပါသည်။’

ဤနေရာတွင် စာရေးဆရာသည် မိမိဖွဲ့ဆိုသောအကြောင်းအရာကို ကွယ်ဝှက်ချင်သော သဘောပါနေသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။ အကြောင်းအရာသည် မိမိ၏ခံစားမှုမှန်သော်လည်း ကိုယ်တွေ့ဟုတ်မဟုတ်ကိုကား ပြောချင်ပုံမရချေ။ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ဆင့်ကြား အကြောင်းအရာဖြစ်သောကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ မူလ ‘နာမ်’ နှင့် ဒုတိယနာမ်စားကို သုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်ဟူသော ပထမနာမ်စားကို မသုံးခဲ့ချေ။

သို့ရာတွင် အချို့သော စာရေးဆရာများကား တစ်မျိုးဆန်းသစ်ကြပြန်ပါသည်။ မိမိ၏ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက် မဟုတ်သော်လည်း ပထမနာမ်စား ကျွန်တော်၊ ကျွန်မကိုပင် ရဲရဲတင်းတင်း သုံးစွဲတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဥပမာ- “ကျွန်မသည် အိမ်ထောင်ရှင်မတစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း ကိုလူလှကို မြင်မြင်ချင်းပင် တိတ်တခိုးစွဲလမ်းချစ်ခင်သွားမိ၏” ဤနေရာတွင် ဘာကြောင့် ပထမနာမ်စားကို သုံးရဲမှန်း ကျွန်တော်မသိသော်လည်း ရေးဝံ့သည့်သတ္တိကိုကား အံ့ဩရပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်ဟူသော ပထမနာမ်စားကိုသုံးပြီး မိမိကိုယ်တွေ့ မဟုတ်ပါဘဲလျက် စာဖတ်သူက ကိုယ်တွေ့ဟုထင်ရလောက်အောင်ပင် စာရေးကောင်းသော ဆရာကြီးများကိုကား လက်ဖျားခါရပါသည်။ ဆရာကြီးရွှေဒေါင်း၏ စုံထောက်မောင်စံရှားဝတ္ထုများကို စံထားသတ်မှတ်ရပေမည်။

ကိုင်း... ကျွန်တော်၏ ရေးဟန်ကို ဆက်ပါမည်။ ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုစာပေရေးရာ၌လည်း ကျွန်တော်ဟူသော ပထမနာမ်စားကို အသုံးများတတ်ပါသည်။ မိမိကိုယ်တွေ့ပေါ် အခြေခံလေ့ရှိသောကြောင့်ဖြစ်၏။ တစ်ပါး

သူ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဖွဲ့ဆိုလျှင်လည်း မိမိကိုယ်နှိုက်က စိတ်ဝင်စားလွန်း နေပါက ကိုယ်တွေ့သဖွယ် ခံစားရေးတတ်ပါသည်။

နောက်တစ်ကြောင်းမှာ ကျွန်တော်၏ စာရေးသက်အတွင်း ရေးခဲ့ သမျှသော စာအများစုသည် ဆောင်းပါးဆန်သော ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက် များကို ဝတ္ထုသဖွယ်ရေးသားတတ်ခြင်း ဖြစ်နေပြန်ပေရာ ကျွန်တော်ဟူသော ပထမနာမ်စားကို အသုံးများခဲ့သည်မှာ မဆန်းလှဟုထင်ပါသည်။

ဤနေရာ၌ ပထမနာမ်စားကို အသုံးပြုခြင်း၏ အခက်အခဲများကို ပြောရန်လိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်ကဲ့သို့ စာရေးဆရာ၊ အဆိုတော်၊ ရုပ်ရှင်မင်းသားတစ်ယောက်အဖို့ ပို၍ အခက်အခဲကြုံရပါသည်။ ‘ကျွန်တော်’ ဟု အစချီလိုက်သည်နှင့် သုမောင်ဆိုသော လူတစ်ယောက်၏ ရုပ်ရည်နှင့် အသံအနေအထားသည် စာဖတ်သူ၏ မျက်စိနှင့်နားတွင် အလိုလို အရိပ် ထင် အသံမြည်လာသောကြောင့်ပင်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စာရေးဆရာသည် တစ်စုံတစ်ရာကို ကွယ်ဝှက်ရေးသား လိုလျှင် ‘မူလနာမ်’ သို့မဟုတ် ‘ဒုတိယနာမ်စား’ ကို သုံးသင့်သည်ဟုထင်ပါ သည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်လိုလူမျိုး၊ ဆရာကြီးသော်တာဆွေတို့လို မိမိ၏ အပြစ်အနာအဆာများကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ဖော်ပြလိုလျှင်ကား ပထမနာမ်စားကို သုံးနိုင် ပါသည်။ သို့သော် နေရာတကာ ဆရာကြီးလို ရဲရင့်ဖို့ကား မလွယ်ပါ မဟုတ် လား။

ကျွန်တော်လို လူသိ၊ ရုပ်သိ၊ အသံသိ လူတစ်ယောက်မျှ မဟုတ်။ စာဖတ်သူ စွဲလမ်းနေသော စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်လာလျှင် ပထမနာမ် စားသုံးခြင်းကို အလွန်ဂရုစိုက်အပ်သည်ဟု ကျွန်တော်ကတော့ ထင်သည်။

သို့သော် ပထမနာမ်စား ‘ကျွန်တော်’ ကိုသာ စွဲစွဲလမ်းလမ်း နှစ်နှစ် ခြိုက်ခြိုက် သုံးစွဲနေတတ်သော ကျွန်တော်သည် တထစ်ချယုံကြည်တတ် သော၊ အလွတ်ကျက်သည့်သဘာဝရှိသော စာဖတ်သူအချို့၏ အစွဲအလမ်း ကိုကား လွတ်အောင် မရှောင်နိုင်ခဲ့သည့်သာဓက များစွာရှိခဲ့ပါသည်။

ဆိုပါစို့၊ ကျွန်တော် စာရေးသက်နုစဉ်ကာလက မိမိ၏ကိုယ်တွေ့ခံ စားချက်ကို ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်အသွင် ရေးခဲ့၏။ ပထမနာမ်စား ‘ကျွန်တော်’ ကို မသုံးပါ။ မူလနာမ်စား (ဇာတ်ကောင်အမည်)နှင့် ဒုတိယနာမ်စား (သူ) တို့ကို

သာ တွင်တွင်ကြီး သုံးစွဲခဲ့ပါလျက် အကြောင်းအရာနှင့် အရေးအသားကို ထိမိလှသဖြင့် ယင်းအကြောင်းအရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သူတစ်ယောက်နှင့် ဓားတစ်ပြက်တုတ်တစ်ပြက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ငယ်နုစဉ်မို့ သတ္တိကောင်းသော ရေးချက်များကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ထို့အတူ နောင်ကာလများ၌ အများသူငါတို့၏ ဖြစ်စဉ်သဘာဝများ ကို ရေးသားခဲ့ရာတွင်လည်း ပထမနာမ်စား (ကျွန်တော်)ကို တွင်တွင်သုံး၍ ရေးသားခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်၏ ကိုယ်တွေ့ဟုပင် မှတ်ထင်ခဲ့ရပြီး 'ခွ' ကျခဲ့ သည်များလည်း အပုံအပင်ပင်။

တစ်လောကပင် 'ခွ' ကျရသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် ကြုံရသေး ၏။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ကျွန်တော့်သမီးကြီး ဆယ်တန်းစာမေးပွဲ ဖြေပါသည်။ ထုံးစံအတိုင်း မိဘများ ပူပင်သောက ရောက်ကြရ၏။ အချို့လည်း သည်း သည်းလှုပ်ဖြစ်ကြ၏။ မည်သို့ပင်ရှိစေ 'ကိုယ့်ဘဝနှင့် ကိုယ့်ကံအတိုင်းသာ' ဟူသော အယူအဆကို ယုံကြည်သော ကျွန်တော့်အဖို့ကား အနည်းငယ်စိတ် လှုပ်ရှားရုံမှအပ သိပ်မတုန်လှုပ်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော့်ဇနီးသည်ကား ကျောင်းဆရာ မဖြစ်သောကြောင့် မိခင်အနေနှင့် စိတ်လှုပ်ရှားရသည့်အပိုင်းအပြင် သူတို့ ကျောင်းဆရာမ အသိုင်းအဝိုင်း၏ ထုံးစံဖြစ်သော စာဖြေကျောင်းသား၏ ခုံအမှတ်ကိစ္စ၊ ဖြေဆိုရမည့်ကျောင်းကိစ္စ၊ အမှတ်ခြစ်သောကျောင်း၊ ဌာန၊ ဆရာ၊ ဆရာမကိစ္စ စသည်များ၌ မလိုလဲလိုလဲ စိတ်ပါဝင်စားနေပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် ပဉ္စင်းခံနေချိန်ဖြစ်သဖြင့် သူ၏လှုပ်ရှားမှုများကို ကျွန်တော်မသိခဲ့ရပါ။

နောင်မှ သိရသော အဖြစ်က ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော့်ဇနီးသည်၏ မိတ်ဆွေ ကျောင်းဆရာမတစ်ဦးက သမီး၏ ခုံနံပါတ်ကို မေးသည်။ စုံစမ်း ပေးသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် နောက်မိတ်ဆွေဆရာမတစ်ယောက်၊ ထို့နောက် အခြားအခြားသော အဆက်အသွယ်များဖြင့် နောက်ဆုံးသေချာပေါက်သိနိုင် သော ပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်အထိတဲ့။ သမီးအောင်မအောင်၊ ဘယ်ဘာသာအမှတ်လို နေသလဲ။ ဂုဏ်ထူးရချင်သလား စသဖြင့်ပေါ့။

ကျွန်တော့်ဇနီးသည်ကား သမီးဖြစ်သူ အောင်မအောင်လောက်သာ သိချင်သည်။ သမီးကိုယ်ကလည်း မအောင်လျှင် နောက်နှစ်ဆက်ဖြေမည်။

ဤမျှသာရှိကြသည်။ 'အောင်တာ ရုံးတာကို ကြိုသိတော့ကော ဘာထူးမှာလဲ' ဟူ၍တော့ ကတ်ဖွဲ့ပြောရန် မသင့်ပါချေ။ မိန်းမများ ဒီလောက်တော့ စပ်စု ချင်ပေမည်။

အတိုချုပ်ကတော့ သမီး အင်္ဂလိပ်စာ ပွတ်ကာသီကာ ကျသည်တဲ့။ အင်္ဂလိပ်စာအကျများသည်ဟု သတင်းထွက်နေသည် ဆိုကတည်းက၊ စာဖြေ ကျောင်းသားများ အင်္ဂလိပ်စာ သိပ်မဖြေနိုင်ဟု ညည်းညူနေကြကတည်းက အထက်ပါသတင်းပေးမှုမှာ မမှန်တစ်ဝက် မှန်တစ်ဝက်ဆိုသည်ကို ဆရာပါး ဝနေသော ကျွန်တော့်ဇနီးသည်က သိလိုက်ပါ၏။ သို့သော်ကြည့်ခိုင်းမိလိုက် ကတည်းက လက်လွန်သွားပြီမဟုတ်ပါလား။ ပေးလိုက်ရ၏။ နှစ်ထောင့် ခုနစ်ရာဆိုလား။

ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးလူထွက်လာ၍ ဤကိစ္စကို ဇနီးသည်က ဖွင့်ပြော လာသောအခါ ငြိမ်သက်လာသော စိတ်အခံကလေးဖြင့် ကျွန်တော်က ပြုံးရုံ သာပြုံးလိုက်ရပါသည်။

အဲ-ပြဿနာက ဤနေရာတွင် မပြီးချေ။ သမီးတို့ ဆယ်တန်းအောင် စာရင်းတွေ ထွက်လာသောအခါ သမီးသည် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်ပင် အောင်လာခဲ့၏။ အင်္ဂလိပ်စာမကျရုံသာမက အမှတ်ပင်ကောင်းကောင်းမိနေ ၏။ ဤတွင်မှ မည်သူက မည်သို့ချွန်လိုက်သည်မသိ၊ စောစောကပြောသော ငွေနှစ်ထောင့်ခုနစ်ရာသည် အလိုအလျောက် ကျွန်တော်ဇနီးသည်ထံ ပြန် ရောက်လာတော့၏။

“ဒီလို ကိုကိုရဲ့၊ အခုဟာက အဆင့်ဆင့် စုံစမ်းရတာ၊ ဘယ်သူကမှ အမည်ရင်း ဖွင့်မပြောဘဲ လုပ်ကြရတာ။ အခုတော့ အေးဘုံနဲ့အတူ အမှတ်စာ ရင်းကြည့်ခိုင်းတဲ့ မိဘတစ်ယောက်က သူ့ကလေးကျတယ်ဆိုပြီး စိတ်ညစ် နေရာက ခုအောင်မည့်အောင်တော့ ဒီသုံးလုံးတောင်ပါနေတာကိုး၊ ဒီမှာတင် စိတ်တွေဆိုးပြီး ကြည့်ခိုင်းမိတဲ့ သူကတစ်ဆင့် အဆင့်ဆင့်လိုက်တော့တာပဲ၊ နောက်ဆုံး”

ထိုသူသည် ဟိုးအထက်တွင် ကျွန်တော်ဖော်ပြခဲ့သော စာဖတ်သူ အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ပုံရပါသည်။ သို့မဟုတ် ကျွန်တော့်အား လက်ကိုင် တုတ်လုပ်ပြီး ခြိမ်းခြောက်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သူက “ဒီမယ်၊ ခုကိစ္စကို ပေါ့ပေါ့လေးမမှတ်ကြနဲ့၊ တို့နဲ့အတူကြည့်ခိုင်း တဲ့ ခုံနံပါတ်ရှင်ကလေးမရဲ့အဖေဟာ ဘယ်သူများ မှတ်နေသလဲ၊ စာရေး ဆရာ သုမောင်၊ သိရဲ့လား၊ ဟိုက ခံမှာမဟုတ်ဘူး။ သူ့အမျိုးတွေတောင် မထင်ရင် စာထဲထည့်ရေးပြီး ကလော်တာ” ဟု ခြိမ်းခြောက်ပါသည်တဲ့။

ဤနည်းဖြင့် ငွေနှစ်ထောင့်ခုနစ်ရာ ကျွန်တော့်ဇနီးထံ ပြန်ရောက်လာ ရပါသည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်က ဂုဏ်ယူရပါမည်လား။ သို့မဟုတ် စောစော က ပြောသလို ပထမနာမ်စား (ကျွန်တော်)ကို အသုံးပြုများခြင်းအတွက် လက်ရှိန်သတ်ရမည်လား။

သည်ကြားထဲ ကျွန်တော့်ဇနီးကပင် “အဲ့ဒီအကြောင်းကလေး ဝတ္ထု တစ်ပုဒ် ရေးလိုက်ပါလား။ ကျွန်တော် ကျွန်တော်ဆိုပြီး မဟုတ်ဘူးပေါ့၊ တစ်ယောက်ယောက်နာမည်သုံးပြီးပေါ့” ဟုဆိုလာသေးရာ “ရေးရလောက် အောင် မဟုတ်ပါဘူးကွာ” ဟူ၍သာ ပြောလိုက်ရပါတော့သည်။

‘ကျွန်တော်’ ဟူသော ပထမနာမ်စားကို အသုံးများသည်ကတစ် ကြောင်း၊ မူလရေးမည် စိတ်ကူးစဉ်က ပေါ့ပေါ့ပင် စိတ်ကူးခဲ့သော်လည်း တကယ်ရေးသောအခါ ရှိရင်းစွဲ စေတနာပါလာသဖြင့် အချို့စာစုပါ အကြောင်းအရာများသည် လေးနက်သွားတတ်သည်လည်းရှိပါသည်။ အတတ်နိုင်ဆုံးတော့ စာဖတ်သူတို့ နေ့စဉ်တွေ့ကြုံနေရသော၊ အမှတ်မထင် လည်း ရှိနေကြသော အကြောင်းအရာလေးများကိုသာ ကျွန်တော်က ရှာဖွေ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ဥပမာ-ကျွန်တော်က ရုပ်ရှင်မင်းသားမို့ မင်းသမီးများကို ဖက်ရ၊ ပွေ့ရ သည့်အခါ အရသာထူးမှာပဲဟု အထင်ရောက်ကြသူများအား အရသာမထူး သည့်အပြင် ၎င်းတို့ကိုယ်မှ ချွေးနံ့များ တစ်ခါတစ်ရံရတတ်သဖြင့် အခံရ ခက်တတ်ကြောင်းကို ရှင်းပြရင်းမှ ကိုယ်နဲ့ ခံတွင်းနံ့ဆိုး ရှိသူများသည် ရေမွှေးဆွတ်ခြင်းထက် ကျောက်ဖရုံသီးများစားသင့်ကြောင်း၊ လူမြင် ကောင်းအောင်၊ သရေစာ အာဟာရလည်းဖြစ်အောင် ကျောက်ဖရုံယိုကလေး ဖြစ်ဖြစ် ဝယ်စားသင့်ကြောင်း အပျော်အပျက်ရေးခဲ့ရာ တချို့ စာဖတ်သူများမှာ ယင်းစာစုကို အလွန်နှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ အမှတ်မထင်သော ဆေးနည်း တို့ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ ဟုတ်သားပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့ဓလေ့ အသုံး

ဘများတွင် အပုပ်နဲ့မထွက်အောင် အလောင်းစင်အောက်၌ ကျောက်ဖရုံသီး ထားရှိတတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

ဤကဲ့သို့လျှင် တစ်စုံတစ်ရာသော အတိုင်းအတာအထိ အကျိုးရှိမည့် စာတိုပေစကလေးများ ရေးဖန်များလာသောအခါ စောစောက ကျွန်တော် ပြောသော စာဖတ်သူအချို့သည် ကျွန်တော့်စာကို တစ်မျိုးတစ်မည် ခံစား နားလည်သွားကြသည်လည်း တစ်ဒုက္ခဖြစ်ရ၏။ အသို့ဟူမူ ကျွန်တော့်ဇနီး သည်၏ အစ်မ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်ရှိ၏။ သူသည် နေ့စဉ် ငါးပါးသီ လကို (တကယ်)ခံယူ၏။ တစ်နေ့တွင် သူ့ရုံးသို့အသွား ဘတ်(စ်)ကားပေါ် တွင် ကလေးတစ်ဖက်၊ အထုပ်အပိုးတစ်ဖက်နှင့် ဘဝတူခရီးသည် တစ်ယောက် နှင့် ကြုံရ၏။ ကျွန်တော့်မရီးက ထိုင်ခုံရ၏။ ထို့ကြောင့် မိုးတိုးမတ်တတ်ဖြစ် နေသော ထိုခရီးသည်ထံမှ ထီးကိုကူညီသယ်ပိုးပေးလိုက်၏။ သည်လိုနှင့် သူလည်း ကိုယ့်တရားကိုယ်မှတ်ရင်း လိုက်လာခဲ့ရာ ဆင်းမည့်မှတ်တိုင်ရောက် မှ ကူညီကိုင်ဆောင်လာခဲ့သော ထီးပါလာကြောင်း သတိရတော့၏။ ထိုခရီး သည်ကား ဘယ်မှာဆင်းသွားမှန်းမသိ။ မရှိတော့ပြီ။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်မရီး သည် ယင်းထီးနှင့် ထီးပိုင်ရှင်အတွက် စိတ်ကောင်းခြင်းကြီးစွာ ဖြစ်ရ၏။ သူများပစ္စည်း ကိုယ့်လက်ထဲရောက်နေမည်ကို အပြစ်ဟုမြင်သဖြင့် ငါးပါး သီလရှင်သည် မအိပ်နိုင်၊ မစားနိုင် ဆိုသလိုဖြစ်ရတော့သည်ဟူ၏။

တစ်နေ့ ကျွန်တော်နှင့်ဆုံသောအခါ သူက အရင်းခံနှင့်ဆိုရှာ၏။

“ကိုဗလရယ်၊ အဲဒီအကြောင်းလေး ကွမ်းစကားမှာ ထည့်ရေးပေးစမ်း ပါ၊ ဒါမှ ကိုဗလစာဖတ်မိပြီး တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ထီးပိုင်ရှင်ပေါ်လာမှာ” တဲ့။

စာဖတ်သူမိတ်ဆွေ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျွန်တော့်ကွမ်းစကားသည် မည်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်သွားသနည်း။ သို့မဟုတ် စာဖတ်သူအချို့က ကျွန်တော့်ကွမ်းစကားကို မည်မျှလောက်သာ တန်ဖိုးထားသနည်း။ သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာတော့ လွဲချော်နေပြီမှာ အမှန်ဖြစ်လိမ့်မည်။ အရေးညံ့သလား၊ အဖတ်ညံ့သလား စဉ်းစားစရာပင်။

ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများတွင် အထင်ကြီးခံရမှုနှင့် အထင်သေး ခံရမှုတို့ကို အလှည့်ကျခံစားရပါသည်။ တလွဲအထင်ကြီးခံရမှုကြောင့် စော

စောကပြောသော ထီးပျောက်မှုကို အရေးခိုင်းခံရခြင်းမျိုးဖြစ်ရသလို အလွဲအထင်သေးခံရမှုကြောင့်...။

“ဆရာတို့ စာရေးဆရာတွေ ညံ့သဗျာ၊ နိုင်ငံခြားစာရေးဆရာတွေဆို” ဤမှအစချီကာ “အဲ့ဒါမျိုးတွေရေးပါလားဗျ၊ စာရေးဆရာရေးရင်ဖြစ်ပါတယ်” ဟု အဆုံးသတ်တတ်သော ပြဿနာမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါသည်။

အချို့အကြောင်းအရာများကား ကောင်းလွန်းလှပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မရေးဖြစ်ကြပါ။ မရေးနိုင်ကြပါ။ ဘာကြောင့်ဆိုသည်ကိုတော့ ကျွန်တော်ကလည်း ပြောမပြချင်ပါ။ ပြောပင်ပြောမပြနိုင်ပါချေ။

၃

အေးဘုံကပြောပါသည်။

“အေးဘုံကပြောပြောနေတဲ့အကြောင်းကလေး ‘ကွမ်းစကား’ ဆောင်းပါးထဲမှာ ရေးစမ်းပါ”

“မင်းမသိပါဘူးကွာ” ဟူ၍သာ ကျွန်တော်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ပြုံးပြုံးကြီး ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ အေးဘုံက “ဟုတ်ပါတယ်၊ အေးဘုံတို့လို မသိနားမလည်သူတွေကတော့ စာရေးဆရာဆိုတာ ဘာရေးရေးဖြစ်တယ်ထင်တာကိုး” ဟု ငေါ့တော့တော့ ဆိုပါသည်။

ငွေတာရီ၊ မတ်လ၊ ၁၉၉၇

mgvoo.com

JP

mgvoo.com

ပါသည်နှင့် ပတ်သက်၍

၁

“ကိုကို စာရေးရင် ပါသည်၊ ပါသည် ဆိုတာတွေ သိပ်ထပ်တာပဲ၊ ဖတ်ရတာတစ်မျိုးကြီး” ဟု အေးဘုံကပြောပါသည်။

“အေးကွာ၊ လက်ကျင့်ပါနေတော့ ဖျောက်လို့မရဘူး”

၂

တစ်လောဆီက သူငယ်ချင်း အင်ဂျင်နီယာတစ်ကောင်နှင့် ထွေလီကာ လီစကားတွေ ပြောဖြစ်ကြပါသည်။

“ဟေ့ကောင်ဗလ၊ မင်းမှတ်မိသေးလား။ ငယ်ငယ်က အေးခြောက်တန်းလား၊ ခုနစ်တန်းလားကွာ။ အဲ့ဒီတုန်းက မြန်မာစာစီစာကုံးရေးရတိုင်း ငါ့ဆီက မင်းခိုးခိုးချတာ” ဟု သူကဆိုပါသည်။ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားလို့ဟန်လည်း ပါပါသည်။

“အေးလေ၊ ငါမှ မရေးတတ်တာကိုး” ဟု ကျွန်တော်က အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွဆောင်သော စကားကို ပြန်ဖြေလိုက်ပါသည်။

အကြောင်းမှာ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသင်စာစီစာကုံးကို တကယ်မရေးတတ်သည်လည်းပါသလို စာရေးဆရာဖြစ်မည့် ဇာတာပါလာသောကြောင့် အတတ်ကြူးနေခြင်းလည်း ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ ဆိုပါစို့။

ဆရာက 'ကျွန်တော်၏အိမ်' ဟူသော ခေါင်းစီးဖြင့် စာစီစာကုံးရေးခိုင်းပါသည်။ ကျွန်တော်က သမားရိုးကျမရေး။

ကျွန်တော်၏အိမ်သည် ချောင်းနံဆားမှာရှိသည်။ ချောင်းရေလျှင်သည် သိမ်မွေ့စွာ ရယ်မောနေ၏။

အနောက်အရပ်မှ နေမင်းသည် ချောင်းရေကို ပြုံးပြသော်လည်း ကျွန်တော်တို့အိမ်ကား စိမ်းစိမ်းကြည့်နေတတ်၏။ ဘာကြောင့်ကိုကား ကျွန်တော်မသိ။

ကိုင်း ကျွန်တော်၏ စာစီစာကုံးစာရွက်အား အဘယ်ဆရာ၊ ဆရာမသည် လွင့်မပစ်ဘဲနေပါတော့မည်နည်း။ ကိစ္စတော့ကားမရှိပါ။ ဆရာ၊ ဆရာမတို့ လွင့်ပစ်အပ်သော ယင်းစာရွက်များကို ကျွန်တော်က ပြန်ကောက်သိမ်းပါသည်။ ညနေကျောင်းဆင်းတော့ ကျောင်းဆောင်အပေါ်ထပ်မှနေ၍ စက္ကူလေယာဉ်ပျံလုပ်လွှတ်လိုက်လေသည်။ အလွန်ကြည့်ကောင်းပါ၏။

“အေး-ခုနယ်ခါတော့ ငါဟာ ငယ်ငယ်က မင်းတို့ရေးခဲ့တဲ့ စာစီစာကုံးပုံသဏ္ဍာန်မျိုးနဲ့ စာပေစာစုတွေ ရေးတတ်နေပြီ”

“ဘယ်လိုကွ”

“ဒီလိုကွာ၊ ခု အရွယ်ကလေးရလာတော့ ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ဖွဲ့နွဲ့တင်ပြတဲ့ဟန်နဲ့ စာရေးရတာကို ကလေးကလားလို့ ထင်လာမိတယ် သူငယ်ချင်း၊ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနဲ့ စာချောအောင် ရေးရတာကို ပိုပြီးခံတွင်းတွေ့လာတယ်”

“အေးကွာ၊ တို့ငယ်ငယ်က ကျောင်းမှာ စာစီစာကုံးသင်တယ်ဆိုတာ စာရေးချောရုံသက်သက်အတွက် မဟုတ်ဘူး၊ လောကကြီးမှာ ချောချောမွေ့မွေ့ သွားလာတတ်ဖို့ပါ သင်လိုက်ပုံရတယ်”

“အင်း ငါ့အဖို့တော့ စာရေးဆရာကောင်းဖြစ်လာဖို့ပါ လေ့ကျင့်ပေးခဲ့တယ်ဆိုရမှာပေါ့”

သူငယ်ချင်း အင်ဂျင်နီယာကောင်နှင့် တစ်ခါတစ်ရံ စာအကြောင်း၊ ပေအကြောင်း ပြောရသည်မှာ ကျွန်တော့်အဖို့ အလွန်တန်ဖိုးရှိပါသည်။ မှန်တိုင်းပြောကြကြေးဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာဖြစ်လာသော်လည်း ငယ်စဉ်က စာဖတ်ဝါသနာမပါလှသူဖြစ်ပါသည်။ စာပေလုပ်ငန်းထဲဝင်မိပြီး

စာတိုပေစများရေးရာမှ စာရေးဆရာဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်လာခဲ့သော အခါကျမှ နောက်ကြောင်းပြန်ပြီး စာတွေတစ်ပုံတစ်ပင် ဖတ်ဖြစ်လာခဲ့ရသူသာ။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းကား ငယ်စဉ်ကတည်းက စာမျိုးစုံတွေ ဖတ်ခဲ့ရသူ စာကြမ်းပိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ရာ ယခုတိုင်ပင်စာအုပ်နှင့်မျက်နှာမခွာ ဘဲရှိနေတော့၏။ ပြီးတော့ ကွာခြားချက်တစ်ခုက သူသည် စာတိုပေစမှအစ အဆိုအမိန့်များအဆုံး ဖတ်ဖူးသမျှကို ယနေ့တိုင် မှတ်မိနေပြီး ကျွန်တော်က မူ ခြံငုံ၍ ဖတ်ပြီး မိမိနှစ်သက်သည်ကိုသာ မသိစိတ်ဖြင့် မှတ်ထားတတ်သူ ဖြစ်နေခြင်းပင်။ သည်တော့ မိမိလိုအပ်သောအခါ ထုတ်သုံးဖို့ရာမှာ ကျွန်တော့် ဦးနှောက်က ချက်ချင်းပြန်မထွက်။ သူ့ဆီက ဒက်ခနဲထွက်၏။

“အင်း..... ဒီလိုမှတ်မှတ်သားသား မထားမိတာကိုကဘဲ ငါဟာ ပင်ကို ရေးစာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့အကြောင်း ထင်ပါရဲ့။”

“အေးပါကွာ၊ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ် အရေးအသားတွေ ထွက်လာ တတ်တာပေါ့။ မင်းဟာ တပည့်ဘဝနဲ့ အနေနည်းခဲ့တာကိုး” ဟု သူငယ်ချင်း က လေပြေထိုးစကား ဆိုပါသည်။

‘တပည့်ကောင်းဖြစ်ဖူးမှ ဆရာကောင်းဖြစ်မည်’ ဟူသော ရှေးစကားပုံ ကို ကျွန်တော် လက်ခံပါသည်။ သို့သော် တပည့်ကောင်းချည်းသာ ဖြစ်သွား ရရှာသော သူပေါင်းမြောက်မြားစွာကိုကား ကျွန်တော် မကြာခဏ တွေ့ခဲ့ဖူးပါ သည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ယခုအခါ၌ကား ကျွန်တော်သည် လိုအပ်သော အကိုး အကားများ၊ အယူအဆများ၊ တစ်ဆင့်စကားများကို အလျဉ်းသင့်သလို အသုံး ချချင်လျှင် နီးရာစာအုပ်ကို ပြန်လှန်နေရပါသည်။ နီးစပ်ရာ အပေါင်းအသင်း များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်များကို ပြန်၍ ချဉ်းကပ်ရပြန်ပါသည်။ ဆရာသမားများထံ ပြန်၍ ဆည်းပူးရပါသည်။

ရယ်စရာကောင်းသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ သားသမီးများထံမှပင် ပြန်၍ အပူကပ်ရပါသည်။ ဆိုပါစို့။ ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ၏ မွေးနေ့ကို ကျွန်တော် မသိပါ။ သမီးငယ်၏ လေးတန်းဖတ်စာထဲတွင် ယင်းခုနှစ်သက္ကရာဇ်ပါ၏။ ရယ်စရာအကောင်းဆုံးမှာ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော်ရေးမိသော အကြောင်း အရာတစ်ခုကို မူလရေးသားသူနှင့် ပါဝင်သောစာအုပ် ကိုးကားရန်လိုအပ်သ

ဖြင့် မနည်းကြီး ရှာဖွေရာ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ရေးခဲ့သော စာစုမှဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရတတ်ခြင်းပင်။

“မင်းစာတွေ ဖတ်ကြည့်တဲ့အခါ ငါတို့ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီးသားပေမဲ့ မေ့လျော့နေတာလေးတွေ ပြန်သတိရစေတာ တစ်မျိုးတော့ ပီတိဖြစ်ရတယ်။ အဲ့ဒါ မင်းရဲ့ပုံစံလား”

“အင်း-စာရေးသားနည်းပုံစံတော့ မဟုတ်ဘူးကွ။ အကြောင်းအရာ ရှာနည်းပုံစံပဲ”

“အေး စကားမစပ်၊ မင်းရဲ့စာ အရေးအသား ဟန်ပုံစံက ဘာလဲ”

“ငါ့မူပိုင်ရယ်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုကယူ၊ ဒီကယူနဲ့ ငါ့ပုံစံလို ဖြစ်သွားတာတော့ရှိတယ်”

“ဆရာသော်တာဆွေပုံစံကို ယူတာတော့ မဟုတ်ပါဘူးနော်”

“ဦးလေးဆွေရဲ့ ဟန်ကို တုလို့ကတော့ ဘယ်လိုမှမရနိုင်ဘူးကွ။ သူက ဟန်ပုံစံထားပြီး တမင်ရေးတာမှမဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်ထဲရှိသလို အလိုက်သင့်ရေးတာ။ စကားပြောကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုပြောလိုက်မယ်လို့ စိတ်ကူးမထားသလိုပေါ့ကွာ”

“ဒါပေမဲ့ မင်းရေးဟန်က ဆရာသော်တာဆွေနဲ့တူနေသလိုပဲ”

“တစ်ခါတလေပါကွာ၊ ဒါလည်း တမင်တုပြီးရေးမှန်း သိသာနေလို့ ငါ့ရှက်မိပါရဲ့”

အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဆရာသော်တာဆွေ၏ ရေးဟန်ကို တုပရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျော်ကြားလို၍တော့ မဟုတ်ရိုးပါ။ သို့သော် ကြိုက်လွန်းသဖြင့် မသိစိတ်က တုပမိခြင်းသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ အရင်းအတိုင်းကို ဝန်ခံရလျှင် ကျွန်တော်တိတိကျကျ ပုံတူကူးသောရေးဟန်နှစ်မျိုးရှိခဲ့ပါသည်။

“ဝါကျရှည်တွေကို ရေးတဲ့နေရာမှာ ဆရာကြီးရွှေခေါင်းကို တုသကွ၊ ဝါကျတိုတွေရေးတဲ့အခါကျတော့ ဆရာကြီး သိပ္ပံမောင်ဝကိုတုသကွ”

“ဒါပေမဲ့ မင်းဝါကျတွေက မရှည်လွန်း မတိုလွန်းပါဘူး”

“အေး အဲဒါပြောမလို့ဘဲ၊ ငါက ဒီဆရာကြီးနှစ်ယောက်ရဲ့ ဝါကျဖွဲ့ပုံ

ကို ရောမွှေပြီးရေးတာ”

“ဒါပေမဲ့ မင်းရဲ့ဟန်တော့ ဖြစ်မလာပါဘူးကွာ”

“သိပါတယ်”

သို့သော် ကျွန်တော်သည် တတ်နိုင်သမျှ စာချောအောင်တော့ ရေးသည် အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

“ခက်တာက စာရေးတဲ့ဟန်ဆိုတာ သူတစ်ခေတ်မှာ တစ်ယောက်တော့ ပေါ်လာတတ်စမြဲပဲ၊ ဆိုပါစို့ ဆရာမောင်သာရကွာ”

မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းကောင်သည် အင်ဂျင်နီယာတွက်တွက်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆိုပါစို့။ ဆရာမောင်သာရသည် မိန်းမတစ်ယောက်ကိုမြင်၍ ဤသို့ ဖွဲ့ပါသည်။

ကိုယ် မထားထားကို မြင်ဖူးပေါင်းများပြီ။ မထားထားကလှတယ်။ ပသို့ဆိုစေ သူကလည်တယ်။

ဤသည်ကိုပင် ဆရာမင်းကျော်က-

ကြည့်-ထားကလှသည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ။ ကျွန်တော်မြင်ရသလောက်တော့ သူလည်ပုံရသည်။

ဆရာဗန်းမော်တင်အောင်ဆိုလျှင်-

ကျွန်တော်မြင်လိုက်ရသော ထားထားသည်လှပေ၏။ သူလည်တာကိုတော့ ကျွန်တော်က ဘာများကော တတ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း။

ဆရာ ဒဂုန်တာရာကတော့-

ထိပ်ထားသည် စိမ်းနုရောင်ကဲ့သို့ လှသည်။ သူမသည် သစ်လွင်စွာလည်း လည်၏။ စိမ်းသစ်ထိပ်ထားဟု ဖွဲ့မည်ထင်ပါသည်။

တရုတ်ကပြားမလေး မထားကြင်ရယ်လိုက်လျှင် မျက်လုံးကလေးတွေ ဘယ်ရောက်ကုန်မှန်းမသိအောင် လှ၏။ သို့သော် အောင်မလေး၊ အလွန်လည်တာကလားဗျ-

ဆိုလျှင် ဆရာသော်တာဆွေဟု မည်သူငြင်းမည်နည်း။

ဆရာသာဓု ရေးလျှင်တော့-

ထားထားထူးသည် ချောသလောက်လှပြီး လှသလောက် လည်

ကြောင်း ကိုသက်လွင်က ဒက်ခနဲမြင်လိုက်သည်။

ရေးပြလျှင်တော့ ဆရာကြီးများ၏ ရေးဟန်မျိုးစုံကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်အနေနှင့်ကား ဤသည်တို့ကို သီးသန့်ရေးဟန်ဟုသာ ယူဆပါသည်။ တီထွင်သော ရေးဟန်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းကောင်ကလည်း ဤသည့်ဟန်ကိုသာ ဆိုချင်ပုံရပါသည်။

ကျွန်တော်ရှာဖွေနေသော စာရေးဟန်ကား အလိုလိုထွက်ကျလာသော၊ ရေးဖြစ်သွားသော ပင်ကိုစရိုက်ဟန်ဖြစ်ပါသည်။ ခက်သည်က ကျွန်တော်၏ အလိုလို ရေးဖြစ်သွားသောဟန်ကို ကျွန်တော့်ဘာသာ ရှာမတွေ့ဘဲ ဖြစ်နေခြင်းပင်။

“မင်းရဲ့ ပထမဆုံးလုံးချင်း ‘အချစ်’ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုမှာတော့ မင်းက ‘သိတယ်မဟုတ်လား’ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးတွေကို ထပ်ခါတလဲလဲ သုံးသွားတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒါ မင်းရေးဟန် မဟုတ်ဘူးလား”

“မဟုတ်ဘူးကွ၊ အဲဒီခေတ်က ကောင်လေးတွေ၊ ကောင်မလေးတွေ စကားပြောကြတဲ့အခါ တစ်ခုခုကို သေချာပေါက် ပြောချင်ရင် သိတယ်မဟုတ်လားဆိုတဲ့ စကားလေး ခံခံပြီး ပြောတတ်ကြတာ သတိထားမိလို့ ရေးလိုက်တာပဲ”

“ဒါဖြင့် မင်းရဲ့ရေးဟန်က ဘာလဲ”

“ငါမသိသေးဘူးကွ”

“အေး မင်းစာတွေ ငါဖတ်ပါတယ်၊ အရှည်ရော အတိုရောပေါ့ကွာ။ အဲဒီမှာ မင်းရဲ့မူသေဟန်တစ်ခုကို သွားတွေ့တယ်”

ကျွန်တော် သတိမထားမိသည်ကို သူက တစ်ခုတစ်ရမှတ်သားပြောဆိုနေခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းသာရပါသည်။

“အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ မင်းဟာ ဝါကျတစ်ခုကို တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ အဆုံးသတ်ကျရင် အမြဲတမ်း ပါသည်နဲ့ဆုံးတတ်တာချည်းပဲ”

ဟုတ်ပေသားပဲ။ ကျွန်တော်သည် ဤအချက်ကို မေ့နေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်စာရေးလျှင် ဝါကျအဆုံးတွင် ပါသည်ကို ခဏခဏ သုံးတတ်နေသူဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် တမင်ထွင်၍ သုံးခြင်းကားမဟုတ်ပါ။ စောစောက ပြောသလို အလိုလို ထွက်ကျလာခြင်းပင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ စာဖတ်ဝါသနာကြီးသော အင်ဂျင်နီယာကောင်၏ မှတ်ချက်သည် ကွက်တိဝင်နေပါသည်။ ကျွန်တော့်ဘာသာနှစ်သက်နေလျက် သတိမထားမိသည်ကို သူက ထောက်ပြခြင်းကြောင့် ပီတိဖြစ်ရပါသည်။

သို့သော် သူက ခံတွင်းတွေ့ပုံမရပါ။

“ပါသည်၊ ပါသည်တွေ သိပ်ထပ်နေတော့၊ အင်းတစ်မျိုးပေါ့လကွာ”

မှတ်မှတ်ရရ ကျွန်တော် စာပေဘဝတွင် ‘ပါသည်’ အသုံးများခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ကြသူ ဆရာကြီးနှစ်ဦးနှင့်ဆရာလတ်တစ်ဦး ရှိခဲ့ဖူးသည်ကို ပြန်၍သတိရမိပါသည်။

ဆရာကြီးတစ်ဦးကား ကျွန်တော့်ဖခင် ပြုပြင်ရေးဝါဒီ ဆရာသာဓု။ ဖေဖေက ‘သုမောင် စာရေးလျှင် ပါသည်တွေဖြင့် အဆုံးသတ်သည်က များလွန်းသဖြင့် သာဓုမကြိုက်။ အလွန်အမင်း အောက်ကျို ရာရောက်၏’ ဟု ဆောင်းပါးတစ်စောင်တွင်ထည့်ရေးဖူးပါသည်။

ဆရာကြီးသော်တာဆွေကတော့ ‘သုမောင်သည် မလိုအပ်ဘဲပါသည် ဟူသော ဝါကျ အဆုံးသတ်ကို ခဏခဏသုံးတတ်သည်။ (ဟေ့ သုမောင်၊ တကယ်တော့ မလိုအပ်ဘဲ ထပ်တလဲလဲမသုံးနဲ့ကွ) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နှင့် စခဲ့လျှင် သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်နှင့် အဆုံးသတ်ရမည်မှန်းသော်လည်း သောကြောင့်ပင်လို့ အဆုံးသတ်လျှင် ပို၍စာမချောပေဘူးလား’ ဟူ၍ ကျွန်တော့်အား ဆုံးမစာရေးဖူးပါသည်။

ဆရာလတ်ဆိုသူကား ဆရာအောင်ပြည့်ဖြစ်ပါသည်။ “ဟေ့... ဗလ ကြီး၊ မင်းစာရေးအားကောင်းတာတော့ အားပေးတယ်၊ အကြောင်းအရာ ရွေး ပုံလည်း ကြိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်း ဝါကျတည်ဆောက်ပုံက ‘ပါသည်’ တွေ ထပ်နေတာတော့မကြိုက်ဘူး၊ တို့ဆရာဦးမောင်မောင်ကြီး (တက္ကသိုလ်မောင် မောင်ကြီး)ကို အားကျလို့လား။ ဆရာက သူ့နေရာနဲ့သူ သုံးတာမို့ လှတယ်၊ မင်းဟာကတော့ အရက်မူးသမား စကားထပ်သလိုဖြစ်နေတယ်” ဟူ၍ အရက်သောက်ရင်းနှင့် ကျွန်တော့်အား ရစ်ပါသည်။

သည့်ပြင် အမည်မမှတ်မိတော့သော ဆရာများ၊ ဆရာလေးများ၊ စာဖတ်သူများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ၊ ကျွန်တော့်တွင် စာတစ်ပုဒ်ကိုရေးရာ၌ ဟိုရောက်

သည်ရောက် ရေးတတ်ပြီး လိုရင်းရောက်အောင် အဆုံးသတ်တတ်သော သဘာဝရှိပါသည်။ အနားသတ်ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာတစ်ကြောင်းချင်းရေးရာ၌လည်း ပါသည်နှင့် အဆုံးသတ်များတတ်ကြောင်းလည်း ဝန်ခံပါသည်။

သို့သော်...

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းက 'ပါသည်' ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အစဖော် ဝေဖန်လိုက်သော ယခုအခါတွင်ကား ကျွန်တော်သည် သူ့ကို ကျေးဇူးတင် ရပါတော့သည်။ အခြားကြောင့်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်မေ့နေသော အဖြစ် အပျက်တစ်ခုကို ပြန်လည်သတိရစေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအဖြစ် အပျက်သည် ဤစာစုနှင့်လည်း ပတ်သက်နေပြီး ကျွန်တော့်အတွက် ထွက် ပေါက်လည်းဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်တော် စာရေးအလွန်အားကောင်းနေစဉ် ကာလက ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်တွင် စားအိမ်၊ သောက်အိမ်လို နေခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းခြင်းကိစ္စအပါအဝင် စာဖတ် ခြင်း၊ စာရေးခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်ပညာလေ့လာခြင်း၊ ကျောက်စာကူးခြင်း စသည့် အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကာလတွင် ကျွန်တော်သည် ဆရာငြိမ်းကျော်မှတစ်ဆင့် ဆရာကြီး ဇော်ဂျီအား ချဉ်းကပ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ ဓာတ်ဘူးထဲမှ လစ်(ပ်)တန် လက်ဖက်ရည်ကို ခိုးသောက်ခဲ့သလို ကျွန်တော်၏ စာစုများကို လည်း ဆရာကြီးက မြည်းစမ်းကြည့်နိုင်ရန်မသိမသာ ကလိမ်ကျ၍ ဖတ်စေခဲ့ ပါသည်။

စိတ်လိုလက်ရရှိသော တစ်နေ့တွင် ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်အား ဤသို့ဆိုပါသည်။

“ကိုသုမောင်ရဲ့ စာတွေဖတ်ကြည့်ရတဲ့အခါ ပါတယ်၊ ပါသည်ဆိုတဲ့ စာလုံးကလေးတွေ ထပ်နေသလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဖြေစရာတော့ရှိပါရဲ့၊ စာရေးဆရာ ဆိုတာ တစ်ခါတလေ ဆရာလုပ်ချင်တဲ့ သဘာဝက ရှိတတ်တာကလား။”

ဆရာဇော်ဂျီ၏ သိမ်မွေ့ညက်ညောလှသော ဆိုမိန့်စကားများအနက်မှ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ်လိုရာကိုသာ ဆွဲယူခဲ့ပါသည်။

“အင်း... ကိုယ်ကပြောချင်နေတဲ့သူ ဆိုတော့ တတ်နိုင်သလောက် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး၊ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နဲ့ ရို.ကျိုးပြီးပြောတာ မမှားပါဘူးလေ” ဟူသော ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ စကားပင်ဖြစ်ပါသည်။

၃

အေးဘုံကတော့ ကျွန်တော့်အား စာရေးနေတာတွေ့တိုင်း-

‘အင်း ‘ပါသည်’ ကလေးတော့ ပါအောင်ရေးပါ ဆရာသုမောင်” ဟု နောက်သလိုလို၊ ရိသလိုလို၊ ချစ်စနိုးလိုလို ဆိုမြဲနေပါသည်။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သော အထက်ပါအကြောင်းအရာ များ အေးဘုံကို လေကုန်ခံ၍ ရှင်းပြမနေတော့ပါ။ သည်ကိစ္စကို ရှင်းပြနေလို့ လည်း သူသဘောပေါက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

“မင်းမသိပါဘူးကွာ” ဟူ၍သာ ပထုတ်လိုက်ရပါသည်။ သူကတော့ ထုံးစံအတိုင်း.....

“ဟုတ်ပါတယ်လေ၊ အေးဘုံတို့လို မသိနားမလည်တဲ့ လူတွေကတော့ ရှင်တို့ စာရေးဆရာတွေပြောတိုင်း အဟုတ်ထင်နေရတာပဲ”

“အေး... မင်းလည်း အဲ့ဒီ ‘မသိနားမလည်တဲ့လူတွေ’ ဆိုတဲ့စကား ထပ်ကာထပ်ကာ မသုံးနဲ့ပေါ့ကွာ”

ငွေတာရီ၊ ဇွန်လ၊ ၁၉၉၇

သူတို့နဲ့ ဟောပြောပွဲ မလိုက်ရဘူး

(ဧည့်ခံစာ)

ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများသည် နာမည်ရလာလျှင် မိမိစာမူ မဂ္ဂဇင်းမှာ မြန်မြန်ပါမှ ကြိုက်ပါသည်။ (ခုခေတ်တွင်တော့) မဂ္ဂဇင်းစာစောင် များ... အထူးသဖြင့် အသစ်များက နာမည်ရစာရေးဆရာတွေနောက် တကောက်ကောက်လိုက်ကြရ၏။

အချိန်အခါလိုက်၍ ရေးသော 'ရာသီစာ' စာမူများကို ပို၍ သတိကြီးစွာ ထားသည်။ ခေါင်းစီးတစ်ခုကို မူသေပေးပြီး ရေးပြီးဆိုလျှင် မိမိစာမူ အလျင်ပြတ်မှာကို အလွန်စိုးရိမ်ကြပါသည်။ သူတို့ဘက်က ကိုယ့်ဘက်က ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင်တော့... စာရေးဆရာပဲခေါင်းထဲက ထွက်မှ ရေးလို့ရမှာပေါ့... ပေါ့။

ယခု ကျွန်တော်ဝန်ခံလိုသည်မှာလည်း အထက်ပါ ခေါင်းစီးသေနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်ပါသည်။ “အေးဘုံကပြောပါသည်” ခေါင်းစီးဖြင့် ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်မှာ အမှတ် ၃ ထိ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ လစဉ်မှန် မှန်ပေးပါဟု ဆရာချစ်နိုင် (ချစ်နိုင်-စိတ်ပညာ) ကတောင်းသဖြင့် ကျွန်တော် က အမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃ တို့ကို တစ်ပြိုင်နက်နီးပါး မြန်မြန်ရေးပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် တကယ်တမ်းတော့မူ ယင်းစာမူများမှာ နှစ်လခြားလိုက် သုံးလခြား လိုက်ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ မည်သူ့တာဝန်မှန်း၊ မည်သည့်အခက်အခဲကြောင့်မှန်း

မသိပါ။ သို့သော် စောစောက ပြောသလို စာရေးဆရာသဘာဝ ဘဝင်မကျ။ ဤစာစုကိုလည်း ခုတလော လက်ကချလိုမရ။ ထို့ကြောင့် ဆရာချစ်နိုင်ထံ ခွင့်ပန်ပြီး ဤမြို့တော်မဂ္ဂဇင်းသို့ပို့ရပါ၏။ မြို့တော်က ကျွန်တော့်စာမူ အမျှင် မပြတ်ဖို့ ဆိုသကဲ့။ (သူလည်းဘယ်တော့ ကွက်ကျားမိုး ဖြစ်ဦးမည်မဆိုနိုင်)

အမှန်က ခေါင်းစီးသေး စာမူမျိုးသည် ပလက်ဖောင်းတစ်ခုတည်း၊ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်တည်းမှာသာ ပါသင့်ပါသည်။ သို့သော် ယခုတော့မတတ်နိုင်။

နောက်... ကလျာမဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးနေသော ကျွန်တော်၏ “ကွမ်းစကား” ခေါင်းစီးသေကကောတဲ့။ ဘာကြောင့်ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ဖြစ်နေရသတဲ့ တုံး။ ပြောခဲ့ပါပကော-စာရေးဆရာဆိုတာခေါင်းထဲက ထွက်မှရေးတာပါ လို့...။ အင်း... စာရေးဆရာများ တယ်ပြီး ကိုယ့်ဘက်ကို ကိုယ်လိုက်တတ် ကြပုံ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ဤစာစုကိုဖြင့် မြို့တော်မှာ အမျှင်မပြတ်အောင် ကျွန်တော်ကြိုးစားရပေတော့မည်။

စာဖတ်သူမိတ်ဆွေသည် ငွေတာရီမှ “အေးဘုံကပြောပါသည်” များကို ဖတ်ဖူးပါက အရေးမကြီး။ မဖတ်ဖူးခဲ့လျှင် ကျွန်တော်က နည်းနည်းတော့ ရှင်းပြရပေလိမ့်မည်သာ။

“အေးဘုံ” ဆိုတာ ကျွန်တော့်ဇနီးသည်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ သူသည် ကျွန်တော့်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ အခြားစာရေးဆရာများကိုသော်လည်း ကောင်း သူဉာဏ်မိသလောက် ဝေဖန်တတ်၏။ စာရေးဆရာ၏ အနီးကပ် ဆုံး လူဖြစ်သော်လည်း သူ့ဝေဖန်ချက်တွေကသိပ်မတန်လှ။ သို့သော်... တစ်ချက်တစ်ချက် လွတ်ခနဲထွက်တတ်သော သူ့စကားတချို့ကား ကလေး ငယ်စကားကဲ့သို့ ထိရောက်တတ်၏။

ဆိုပါစို့...။ “ကို့ စာတွေမှာ ‘ပါသည်’ ‘ပါသည်’ တွေသိပ်ထပ်တာပဲ” ဆိုတာမျိုး။ ဂရုစိုက်ဖြေရှင်းရမည့်ကိစ္စပါပေ။ ငွေတာရီမှာ ရှင်းပြီးပါပြီ။

သည်မှာတွင် ကျွန်တော့်စိတ်ကူး စတင်ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ‘အေးဘုံ’ ကဲ့သို့ သော ပရိသတ်များ၏ “စာရေးဆရာ” ဆိုသူများအပေါ် သတ်မှတ် ချက်၊ ဝေဖန်ချက်များကို တကယ်ရော ကျွန်တော့်စိတ်ကူးပါ ပေါင်းစပ်၍ စာစုတစ်စု ဖန်တီးရလျှင် ကောင်းမည်ဟု-

ယခုလည်း အေးဘုံကပြောပါသည်။

“အဲဒီစာရေးဆရာ၊ စာရေးဆရာမတွေနဲ့မလိုက်ပါနဲ့ ကိုကိုရာ” ဟု အေးဘုံကပြောပါသည်။

“ဘာဖြစ်လို့တုံးကွယ်...”

“အို... သူတို့တွေနယ်ဟောပြောပွဲသွားရင်း ဟိုမှာ ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် တွေဖြစ်ကြလို့တဲ့...၊ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ရေးကြဝေဖန်ကြတာ အေးဘုံဖတ်လိုက်ရ တယ်”

တစ်ခါက (ကြာပါပြီ) နယ်စာပေဟောပြောပွဲတစ်ခု ကျွန်တော့်အား လာဖိတ်ရာလိုက်ပါမည့် စာရေးဆရာ စာရင်းကို ဖိတ်ကြားလာသူတို့က ပြောတော့ အေးဘုံကြားသွားပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်စာရေးဆရာ နှင့်မျှ မတည့်မရှိမို့ လက်ခံလိုက်သော်လည်း သူတို့ ပြန်သွားသောအခါ အေးဘုံက အထက်ပါအတိုင်း ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သူပြောတာမှန်ပါသည်။ မှန်သည်ဆိုတာက “နယ်တချို့မှာ စာရေး ဆရာ အချို့နှင့် စာရေးဆရာမအချို့ လူမှုရေးဖောက်ပြန်မှုများဖြစ်ခဲ့ကြသည် ဆိုသည်နှင့်ပတ်သက်၍ မဂ္ဂဇင်းအချို့တွင် အပြန်အလှန်ဝေဖန်ကြ၊ ချေပကြ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်ကိုသာ ဖြစ်ပါသည်။

တကယ်ဟုတ်မဟုတ် ကျွန်တော်မသိရိုးအမှန်ပါ။ ကျွန်တော်နှင့်လည်း မဆိုင်ပါ။ စိတ်လည်းမဝင်စားပါ။

သို့သော် အနှိဖြစ်ရပ်မျိုးမဟုတ်သော်လည်း အနှိကဲ့သို့ အပြောအဆို ခံရလုနီးပါး ဖြစ်ခဲ့ရသော ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကလေးတစ်ခုကိုတော့ သတိရနေမိ ပါသည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်လောက်က ဟုထင်ပါသည်။

နယ်စာပေဟောပြောပွဲတစ်ခုသို့ သွားခဲ့ပါသည်။ ခရီးရှည်ဟောပြောပွဲ ဖြစ်ပါသည်။ အစဉ်အလိုက်ဖြစ်သော မြို့များသို့ တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့ သွားခဲ့ ကြခြင်းပါ။ ကြခြင်းပါဟုပြောရသည်မှာ ကျွန်တော်နှင့်အတူ စာရေးဆရာ၊ ဆရာမများ ပါဝင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်မှတ်ရရ ကျွန်တော်ရယ်၊ ငြိမ်းကျော် (ကွယ်လွန်)ရယ်၊ မစန္ဒာရယ် ... ဦးလေးမြိုင် (ယခင်ငွေတာရီ အယ်ဒီတာချုပ်) ရယ်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

အစွယ်အပွားအဖြစ် ဆရာငြိမ်းကျော်ကတော်မမတူးလည်းပါပါသည်။ ကြား
ဖြတ်ပြောရဦးမည်။ ကျွန်တော်တို့စာရေးဆရာ၊ ဆရာမများသည် ပျိုပျိုအိုအို
အဖော်ခေါ်လေ့မရှိပါ။ ရုပ်ရှင်မင်းသား မင်းသမီးများကဲ့သို့မဟုတ်။ ဆရာငြိမ်း
ကျော်က သူ့ဇနီးခေါ်လာရခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ဟောမည့် မြို့တစ်မြို့မှာ
သူ့ဇာတိ ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ့်စရိတ်နှင့်ကိုယ် လိုက်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးလေးမြိုင်ကလူကြီး။ ဆရာငြိမ်းကျော်တို့က လင်နှင့်
မယား အဲ ကျွန်တော်က အဲဒီတုန်းကလူပျိုပျို။ မစန္ဒာကလည်း အပျိုကြီး။
ကိုင်း ထင်စရာတွေမဖြစ်ပေဘူးလား။

သို့သော် ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်နှင့်အေးဘုံတို့က ကြိုက်နေခဲ့ကြပြီး
သား။ နှစ်နှစ်လောက် ရှိနေပါပြီ။ မစန္ဒာနှင့် ယခု သူ့ခင်ပွန်းတို့ ငြိနေပြီလား
ဆိုတာတော့ မစန္ဒာမှသာ သိပါလိမ့်မည်။ သူကမှပြောမပြတာကိုး။ ကျွန်တော်
ကတော့ သူ့ခိုးရွှေရတပြုပေ။ အေးဘုံထံမှ မရမကတောင်းထားသော
ကျောင်းဆရာမ မှတ်ပုံတင်ကတ်မှ သူ့ဇာတ်ပုံကို သွားလေရာယူသွားပြီး နီးစပ်
ရာလူကို ပြနေကျဖြစ်ပါ၏။ အေးဘုံက ဇာတ်ပုံစားသည်။ လှသည်ဆိုပါစို့။
ကျွန်တော့်လိုကောင် သည်လိုမိန်းကလေးမျိုးနှင့် နဖူးစာဆုံသည်မှာ ကြားစရာ
တစ်ခုမဟုတ်ပါလား။ အေးဘုံကို ဆရာငြိမ်းကျော်တို့ လင်မယားကတော့
လူတွေ့ကို တွေ့ဖူးပြီးသားပါ။

သည်တော့ကာ ကျွန်တော်သည် အေးဘုံဇာတ်ပုံကို မစန္ဒာအား ထုတ်
ပြ၍ ကြားပါသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် သဘောလည်းပါပါ၏။ မတော်
သူက ကျွန်တော့်အပေါ်တစ်ဖက်သတ် ဖြစ်နေပါကအခက်။ (ကန်တော့နော်
မစန္ဒာ) ရယ်စရာပြောတာပါ။ သူကတော့ မိန်းမသားမို့ထင်ပါရဲ့။ သူ့အမျိုး
သားအကြောင်း လုံးဝဖွင့်မပြောပါ။ မတွေ့ကြသေးတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်
မည်။ ခုလည်းအိမ်ကပေးစားလို့ ညားကြတာလားမှမသိတာ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ....၊ ပြဿနာမှာ.... ဆရာကြီးဦးလေးမြိုင်ဖြစ်ပါသည်။
နည်းနည်းကလေး ထွေလာပြီဆိုလျှင် (သည်တုန်းက ဆရာနှင့်ကျွန်တော်က
သောက်ဖော်သောက်ဖက်) ကျွန်တော့်အား ဆရာမ မစန္ဒာနှင့် နားချလေတော့
သည်။

“ကိုဗလကြီးလည်း စာရေးဆရာ၊ မစန္ဒာလည်း စာရေးဆရာ။ အရွယ်

ချင်းလည်း မကွာလှဘူး။ စိတ်နေစိတ်ထားချင်းလည်း ခပ်ဆင်ဆင်ဗျ” စသည်ဖြင့်-

မစန္ဒာကိုလည်း ရိုးတိုးရိပ်တိတ် နားသွင်းပုံရသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဖြင့် သူ့ကွယ်ရာပြောပြီးရယ်လိုက်ရတာ...။ မှတ်မိသေးလားဗျ မစန္ဒာ။

(ကိုင်း... ခုလောက် ကျွန်တော်က ပေထက်အကွရာတင်ပြီး နောက်ပြောင်နေမှဖြင့် စာရေးဆရာ လူပျိုနှင့်အပျိုတို့ မည်မျှရိုးသားခဲ့သည်မှာ ရှင်းလောက်ပါပြီ။)

အတည်ပေါက်ကိစ္စတွေဆက်ကြပါစို့ရဲ့။ စောစောကအပြောင်အပျက်စကားများကြိုပြောရသည်မှာ ယခုဆက်မည့် အတည်အတုံကိစ္စနှင့် ဆက်နွယ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

စောစောကပြောသလို ကျွန်တော်တို့အုပ်စု မြို့စဉ်မြို့ဆက်ဟောလာလိုက်ကြတာ အထက်ပိုင်းခရိုင် မြို့ကြီးတစ်မြို့သို့ ရောက်ခဲ့ကြစဉ်...

“ဆရာတို့အတွက် အိမ်တစ်အိမ်စီစဉ်ထားပါတယ်။ စားရေးသောက်ရေးပါ အဆင်ပြေတာပေါ့...”

“ဟာ... သူများအိမ်တော့ မကောင်းဘူးထင်တယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေရာမရှိနိုင်ဘူးလား”

“ကောလိပ်မှာတော့ ကျောင်းဆောင်တွေရှိပါတယ်။ မြို့နဲ့အလှမ်းဝေးတော့ ဆရာတို့အတွက်...”

“ဟာ ပိုကောင်းတာပေါ့၊ ကျုပ်တို့က အဲသလိုနေချင်တာ။ ကျောင်းကရော ပိတ်ထားတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့... ဆရာတို့ဆန္ဒရှိရင် စီစဉ်ပေးပါ့မယ်”

သည်လိုနှင့်... ကျွန်တော်တို့အုပ်စု ယင်းကောလိပ်ဝင်းကြီးထဲ ရောက်ခဲ့ကြရလေသည်။ ခက်တာက ရောက်သွားချိန်သည် နေဝင်ဖျိုးဖျိုး မီးကလည်း ပျက်နေသည်။ ကိစ္စမရှိ၊ မီးအိမ်ထွန်းပေးမည်။ စာရေးသောက်ရေးအတွက်တော့ မော်တော်ယာဉ်တစ်စီးစီစဉ်ပေးမည်။

အဲ... ယင်းတစ်ညတာအိပ်ဖို့အရေးမှာ ဟိုရောက်မှ ပြဿနာတက်တော့သည်။

“ဆရာတို့ အမျိုးသား စာရေးဆရာတွေက ဒီအခန်းဆို အဆင်ပြေပါ့

မလား”

ကျောင်းဆောင်တာဝန်ခံ ဆရာမကြီးက အခန်းလိုက်ပြရင်း မေးရှာသည်။ ကောင်းပါသည်။ အဆောင်ဘုရားခန်းလား။ ဧည့်ခန်းလားတော့မသိ။ အခန်းကျယ်ကြီးတစ်ခုသို့ ခေါင်းညိတ်လိုက်ကြသည်။

“ဟို... ဆရာမနှစ်ယောက်ကတော့ ဟိုဘက်မိန်းကလေးဆောင်မှာ စီစဉ်ပေးပါ့မယ်”

သူညွှန်ပြရာသို့ ကြည့်လိုက်ကြသောအခါ ကျွန်တော်တို့တည်းရမည့် အဆောင်နှင့် မစန္ဒာတို့တည်းရမည့်အဆောင်ကြားတွင် စာသင်ဆောင်များ၊ ဘောလုံးကွင်း၊ ခြံစည်းရိုး စသည်ဖြင့်ခြားနေပြီ...။ လော်စပီကာတစ်ခေါ်စာလောက် ဝေးနေလေသည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့အတူတူပဲ တည်းပါ့မယ်၊ မိန်းမသားနှစ်ယောက်တည်းလည်းဖြစ်၊ စာရေးဆရာချင်း နောက်နေ့ဟောပြောပွဲအတွက် ညှိနှိုင်းစရာတွေကရှိနေတော့... ဒီမှာပဲဖြစ်သလိုတည်းပါ့မယ်”

ဆရာဦးလေးမြိုင်က ရိုးသားစွာပင်ပြန်ပြောပါသည်။

“အိုး... ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ကျွန်မတို့ အဆောင်စည်းကမ်းအတိုင်း ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေး တွဲမထားရဘူး”

“ကျွန်တော်တို့က ဧည့်သည်တွေပဲဗျာ” (ငြိမ်းကျော်၏ စကား)

“သူတို့နှစ်ယောက်ကလင်မယားဗျ” (ကျွန်တော်၏ ငေါ့သံ)

ဆရာမ မစန္ဒာကား ဘာမျှဝင်မပြောပါ။ ဆရာငြိမ်းကျော်ကတော်ကတော့ အေးတိအေးစက်။

ဟိုဆရာမကတော့ ကျွန်တော်တို့ဘာတွေပြောပြော ပေခံ၍သာနေပါသည်။ တစ်လုံးတည်းသော သူ့ခုခံစကားမှာ “ကျွန်မမှာ စည်းကမ်းရယ်၊ တာဝန်ရယ် ရှိနေပါတယ်”

ခက်တာက ယင်းစကားကိုပင် ကျွန်တော်တို့ သည်းညည်းမခံနိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ စည်းကမ်းနှင့်တာဝန် မည်မျှအရေးကြီးကြောင်း ကျွန်တော်တို့ နားလည်ကြပါသည်။ သူ့ဘက်ကလည်း လူမှုရေး၊ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် နားလည်မှုကိုလည်း ထည့်တွက်သင့်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စည်းကမ်းနှင့်လူမှုရေး...၊ တာဝန်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့ညှိရသည်။ အလျှော့အတင်းလုပ်ရသည်ကို သင်း

မသိလေသလား။

သည်လိုနှင့် စကားအချေအတင် ပြောလိုက်ကြသည်မှာ လုံးဝမှောင် သွားသည်အထိ။ ဆရာဦးလေးမြိုင်က လူကြီးစကား၊ ဆရာငြိမ်းကျော်က စာရေးဆရာစကား၊ ကျွန်တော်ကတော့ ငေါ့တော့တော့။ နောက်ဆုံးအဆင့် မပြေသည့်အခါ...

“ကိုင်း ရှုပ်တယ်ဗျာ...၊ မြို့ထဲပဲ ပြန်တည်းကြရအောင်” (ကျွန်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်)

ကျွန်တော်သည် မိမိအား ထိပါးလာလျှင် ပထမရိသုံးသုံးပြန်လုပ်တတ် ၏။ ဒုတိယ ဒက်ခနဲ ဒက်ခနဲ ပြန်ချေပတတ်၏။ နောက်ဆုံးမရတော့လျှင် ပေါက်ကွဲတတ်သူဖြစ်ပါသည်။ ငယ်တုန်းကဆိုလျှင် ကျောင်းမှာ ထစ်ခနဲရှိ ခွပ်ခနဲပဲ။

ကျွန်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အားလုံးသဘောတူလိုက်ကြပါတော့ သည်။

သို့သော် တစ်လျှောက်လုံး ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေသော မစန္ဒာက အမှတ်မထင် ကန့်ကွက်ပါတော့သည်။

“မြို့ထဲလည်း ပြန်မပြောင်းနိုင်ဘူး... ဒီမှာတည်းမယ်...၊ ဒီအခန်းထဲမှာ ပဲ စုပြီးအိပ်ကြမယ်။ ဒါပဲ...”

ဟိုဆရာမသာမက ကျွန်တော်တို့ပါ ဒုက္ခရောက်ကုန်ကြလေပြီ။ သူ ကန့်ကွက်ပြီဆိုလျှင် မပြင်တော့ကြောင်း ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသိသည်။ အားလုံးကလည်း သိကြသည်မို့... သူ့ကိုပင် ပြန်၍တောင်းပန်ကြပြန်သည်။ ဟိုဆရာမပင်လျှင် ကျွန်တော်တို့ဘက်သော်သား ဖြစ်လာရလေတော့၏။ မရတော့ပေ။ မစန္ဒာသည် နောက်ထပ်စကားများများ မပြောတော့ဘဲ သူ့ ပစ္စည်းများနေရာချရန် ပြန်ဆင်ပါတော့၏။

“မအိပ်ချင်တဲ့သူ... မြို့ထဲပြန်နိုင်တယ်။ ဒီမှာ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း အိပ်မယ်...”

သူ့စကားကုန်ပြီမို့ ဇာတ်လမ်းကပြတ်ပါပြီ။
ကဲ... ဇာတ်လမ်းဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ အားလုံးပဲ မစန္ဒာ၏ ဆန္ဒအ တိုင်း ယင်းအခန်းမှာပင် စုပေါင်းတည်းခိုဖြစ်ကြခြင်းဖြင့် ဇာတ်လမ်းပြတ်ခဲ့ခြင်း

ဖြစ်ပါတော့သည်။ ဤသို့ဇာတ်လမ်းပြတ်ရန်မှာလည်း မစန္ဒာ၏ တစ်ခွန်းတည်းသောစကားက ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းလိုက်နိုင်သောကြောင့်ပင်။

“ကျွန်မပြောမယ်ဆရာမကြီး၊ ကျွန်မကအပျိုပါ။ ဆရာသုမောင်ကလူပျိုပါ။ ဒါပေမဲ့ ခုကိစ္စက ဟောပြောပွဲကိစ္စ...၊ စာပေကိစ္စ။ အဲ ဆရာမကြီးနားလည်ထားဖို့က ကျွန်မတို့ဟာ ‘စာရေးဆရာ’ စစ်စစ်တွေဆိုတာကိုပါပဲ ကိုင်း အားလုံးသွားနိုင်ပါပြီ၊ ကျွန်မအိပ်တော့မယ်”

x x x

ယခုတစ်ကြိမ် ဟောပြောပွဲတွင်လည်း...

“ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် သတင်းတွေကြားနေရတာ လိုက်မသွားပါနဲ့လားကိုကိုရယ်” ဟု အေးဘုံကပြောပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့မူ ထုံးစံအတိုင်း...

“မင်းမသိပါဘူးကွာ”

၂၀-၅-၉၇

မြို့တော်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၉၂၊ ၁၉၉၇

အသေးအဖွဲ့

“ကိုစာရေးရင် အသေးအဖွဲ့ကိစ္စလေးတွေကိုပဲ ရေးလေ့ရှိတယ်နော်”
ဟု ဝေဖန်သလိုလို အေးဘုံကပြောပါသည်။

“မင်းက ကိုနဲ့ အနီးကပ်နေသူဆိုတော့ ကိုယ့်ကိစ္စတချို့ဟာ မင်းအဖို့
အပယ်ကဖြစ်နေတာ မဆန်းပါဘူးလေ”

“မဟုတ်သေးဘူး...။ အရင်က ရေးခဲ့တဲ့စာတွေမှာ ဆိုရင်လေးလေး
ပင်ပင်ရှိတယ်၊ အတွေးအခေါ်တွေပါတယ်။ ခုတော့”

“အင်း ကဗျာဆရာကြီးတစ်ဦးရဲ့ စကားကို ငှားသုံးရတော့မယ်ထင်ပါ
ရဲ့ အေးဘုံရယ်...။ ဘာတဲ့... ငယ်ငယ်တုန်းက လူကြီးကဗျာတွေရေးတယ်၊
အသက်ကြီးလာတော့ ကလေးကဗျာတွေ ရေးချင်လာတယ်... တဲ့”

“အောင်မယ်... ကိုကဗျာများ ‘ဆရာကြီးနဲ့ သူ့ကိုယ်သူ နှိုင်းနေသေးတယ်’
ဟု ခနဲ့တဲ့ဆိုပါသည်။ သူတို့ခေတ်က အထက်တန်းကျောင်းတွင်ဆရာ
ကြီး ကဗျာတွေ သင်ခဲ့ရသည်ကိုး...။

သူ့စကားသည် သူ့စာဖတ်အားနှင့်တော့ အနေတော်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်တော်သည် အသက် ၂၀ ကျော်မှ အသက်သုံးဆယ်ကျော်အထိ စာ
‘လေး’ များရေးခဲ့ပါသည်။ ‘စာလေး’ ဆိုရာ၌ ဘဝဒဿနများ၊ ကျမ်းဂန်များ၊
သုတေသနများ စသည်တို့ကို မဆိုလိုပါ။ ဝတ္ထုရှည်ရေးလျှင်လည်း အချစ်
ဝတ္ထုပင်ဖြစ်ပါစေ လေးလေးပင်ပင် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေရေးခဲ့ပါ
သည်။ ဝတ္ထုတို ဆိုလျှင်လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။

နောက်ပိုင်းအသက် ၃၅ နှစ်လောက်မှစ၍ အလွန်ရိုးသားသော၊
ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော လူ့သဘာဝများ၊ စိတ်ထားကလေးများကိုသာ လှည့်

ပတ်ရေးခဲ့သည်မှာ ယခုအချိန်ထိပင်။ ရှာရှာဖွေဖွေလည်း မစဉ်းစားတော့ပါ။ ကိုယ်တွေ့များ၊ တစ်ဆင့်ကြား တစ်ဆင့်ကြိုများကိုသာ ကြိုသလိုရေးနေခဲ့ပါသည်။ တစ်ခုတော့ဖြင့်ရှိပါသည်။ သူ့သူငါငါ ဖြစ်ဖူးပြီးသား။ သို့သော် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မေ့မေ့လျော့လျော့ဖြစ်နေတတ်သော အကြောင်းအရာများကိုသာ အမှတ်မထင် ပြန်လည်ဖော်ပြသော စာစုများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကစားစရာအရုပ်ကလေး အမှတ်မထင်ပြန်တွေ့ရသော ကလေးငယ်ကဲ့သို့ ကျွန်တော်လည်း ခံစားရသည်။ စာဖတ်သူလည်း ခံစားစေချင်သည်။ ဤသဘောမျှသာဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့သော စာစုများကိုသာ အရေးများလာခဲ့ခြင်းမှာ ကျွန်တော်အပျင်းထူလို့ မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းအရာသစ်များ မရှာချင်/ မရှာတတ်၍ မဟုတ်ပါ။ ရှိပြီးသားများကို ပြန်ရှာရသည်ကို အရသာတွေ့သောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းဟောင်းများ စုဆောင်းခြင်းကို ဝါသနာပါသောကြောင့် တစ်ကြောင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် မေးစရာတစ်ခုရှိပါသည်။ ရှိပြီးသားအကြောင်းအရာများကိုပင်ပြန်လည်ရှာဖွေရာ၌ အဘယ်ကြောင့် ကြီးကျယ်သော ကိစ္စများကို ပြန်မရှာဘဲ အသေးအဖွဲ့များကိုသာ ပြန်ရှာနေရသနည်းဟူသော မေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။

အရှင်းဆုံးဖြေရပါမူ အရိုးစင်းဆုံး၊ အကြောင်းအရာများသည် 'လူ' ဟူသော အသိဉာဏ်ရင့် သတ္တဝါများရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး လူတို့နေ့စဉ် ထိတွေ့ရမည့် ဘဝကိစ္စများဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ ဥပမာငယ်ကလေးများ ပြုပါအံ့။ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး စသည်။ သို့သော် စောစောက ပြောသလိုပင် ကျွန်တော်ကတော့ ယင်းရိုးစင်းသော ဖြစ်စဉ်များထဲမှ မေ့မေ့လျော့လျော့ ဖြစ်နေတတ်သော အကြောင်းအရာများကို ပြန်လည်ရှာဖွေ တင်ပြခြင်းသည် ခက်ခဲသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်မူ လူတို့၏ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် အဖြစ်အပျက်များထက် စိတ်အမူအရာများကို ရှာဖွေရခြင်းသည် အခက်ဆုံးဟုထင်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် လူတို့၏ စိတ်အမူအရာများကို ရှာဖွေနေတတ်သော စာရေးဆရာဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်နေပါပြီ။ ယင်းမှတ်ချက်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်

က ချမှတ်ခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။ စာရေးဆရာကြီး ဗန်းမော်တင်အောင်က သူမကွယ်လွန်မီကာလတိုကလေးတွင် ဆေးရုံခုတင်ထက်မှ ပေးခဲ့သော မှတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်သည် လူ့မျက်လုံးများ၊ စကားသံများ၊ ဟန်ပန်အမူအရာများကို တစိုက်မတ်မတ် လေ့လာနေသည်ကား သေချာပါသည်။

(တစ်ဖက်က ရုပ်ရှင်မင်းသားမို့ လေ့လာခြင်းလည်း ပါပါသည်။) ယင်းတို့အထဲမှ လူတိုင်းလူတိုင်း ပညာဂုဏ်၊ ရာထူးဂုဏ်၊ ငွေကြေးဂုဏ်၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းဂုဏ် စသဖြင့် နိမ့်သည်မြင့်သည်မဟူ ဖြစ်တတ်သော စိတ်သဘာဝများကို ကတ်သီးကတ်သတ်ရှာရသည်မှာ ပျော်စရာကောင်းသလောက် ပင်ပန်းလှချေသည်တကား။

သို့သော် မည်သည့်အရာကိုမဆို တစိုက်မတ်မတ် ရှာဖွေရသည်မှာ ကြာသော်ခက်ခဲလာတတ်လေသည်။ ကုန်ကြမ်းရှာလာသည်ဆိုပါစို့။ မတွေ့သေးသည်ကို ရှာရသည်မှာ ခက်သလို တွေ့ပြီး သားတွေ မကြာခဏ ယူသုံးပြန်တော့လည်း ရှားပါးလာသည့်သဘောဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အသက်အရွယ်နှင့် လိုက်၍ မှတ်ဉာဏ်များ၊ ဖြတ်ထိုးဉာဏ်များ နည်းပါးလာခြင်းကလည်း ပါကောင်းပါပေလိမ့်မည်။

ဤတွင် စာရေးဆရာတို့သဘာဝ မရေးရမနေနိုင်သော ချင်ခြင်းကလည်းတက်လာ...၊ ရေးစရာကလည်း ရှားလာဖြစ်လာတော့သည်ကြောင့် တစ်မျိုးလှည့်ရပြန်ပါတော့သည်။

တခြားဟုတ်ပါရိုးလား။ မိမိနှင့်မတော်တဆ တွေ့ကြုံကြရသော အဖြစ်အပျက်များထဲမှ ပီတိဖြစ်ရုံ၊ ကြည်နူးရုံ (အနိဋ္ဌာရုံများကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ချင်ပါသည်။) အကြောင်းအရာကလေးများရလျှင် ကျွန်တော်က ဇာချဲ့ရေးတော့သည်သာ။ “ရေးတတ်ရင်ဝတ္ထုဖြစ်တယ်” ဟူသော ဆရာကြီးမောင်သာရ၏ အဆိုကို တင်းပြည့် လက်မခံနိုင်သေးသော်လည်း “ရေးတတ်ရင် ဖတ်ချင်စရာ၊ ဖတ်ကောင်းစရာဖြစ်တယ်” ဟူ၍တော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လက်ခံနေမိပါ၏။

ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်၏ စာစုများသည် ဤကဲ့သို့ပင်ဖြစ်နေတတ်ကြောင်း ကျွန်တော်ဂရုစိုက်မိသလို ကျွန်တော်၏ စာဖတ်သူတို့လည်း သတိ

ထားမိပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အနီးကပ်စာဖတ်သူ ဇနီးသည်အေးဘုံက ဟိုအထက်၌ ဆိုခဲ့သလို မှတ်ချက်ချခြင်းဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

x x x

တစ်လောဆီက ဆရာကြီးဦးသုခထံ အမှတ်မထင် ရောက်သွားခဲ့ပါ သည်။ အမှတ်မထင်ဟု ဆိုခြင်းမှာ အကြောင်းရှိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးဦးသုခနှင့် အနုပညာနယ်တွင် လူသိရှင်ကြား ကြုံဖူးဆုံဖူးသည်ဟူ ၍ စာပေဟောပြောပွဲ သုံးလေးကြိမ် အတူပြောဖြစ်ခြင်းလောက်သာ ရှိခဲ့ပါ သည်။ ဆရာကြီးနှင့် တစ်ကြိမ်မျှ ရုပ်ရှင်မရိုက်ခဲ့ဖူးပါ။ ဂီတနှင့် ပတ်သက်၍ လည်း ဆရာကြီးသီချင်းများကို စင်တင်ဖျော်ဖြေပွဲများလောက်တွင်သာ (မှတ်မှတ်ရရ 'ဂုဏ်' သီချင်း) သီဆိုဖူးပါသည်။ ဆိုကြပါစို့ ဆရာကြီးထံပါး တွင် အနုပညာရေးရာများ အနီးကပ်ဆည်းပူးခွင့်မရခဲ့ပါ။ အဝေးမှသာ အရေးအသား၊ အသံ၊ ရုပ်ရှင်များကို ခံစားနာယူရင်း ပညာရှာခဲ့ရသူဖြစ်ပါ သည်။ ဆရာကြီးထံသို့လည်း အနုပညာရေးရာကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်တိုင်ပင်ခြင်း၊ ပညာယူခြင်းမရှိခဲ့ဖူးပါ။ ဆရာကြီးက လည်း ကျွန်တော့်အား ခေါ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ အကူအညီတောင်းခံခြင်းမရှိခဲ့ဖူးပါ။ ကျွန်တော့်ဖခင် (ဦးသာစု)၊ မိခင်ဒေါ်ခင်ညိုတို့နှင့်ကား လူကြီးချင်း ဆုံဖြစ်ခဲ့ ကြပါသည်။ ဒါတောင် ဂုဏ်ရုမို ယရုမိုအားဖြင့် ဆရာကြီးက ကျွန်တော့် ဖခင်ထက် ကြီးမြင့်ပါသည်။ သို့သော် သူတို့ချင်းက နီးစပ်သည် ဆိုကြပါစို့ရဲ့။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်က ဆရာကြီးဦးသုခထံ အမှတ်မထင် ရောက် သွားခဲ့သည်ဟု ဆိုခြင်းပါ။ သို့သော် အမှတ်မထင်ဆိုပေမည့် တမင်တကာ ကို သွားခဲ့ခြင်းဟုလည်း ဆိုနိုင်နေပြန်ပါသည်။ ရှင်းပါအံ့။

ဖဲကစားတတ်သူတို့ ကြုံဖူးပါလိမ့်မည်။ ကိုယ် ဖဲဝေသောအခါ ကိုယ့် အိမ်ကိုကိုယ် မေ့ကျန်နေခဲ့တတ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ်သည်ကို။ မင်္ဂလာဆောင်၊ အလှူ၊ အသုဘ စသည်ဖြင့် ပြုဆောင်ကြရာ၌လည်း အရင်းအခြာများကို ဖိတ်စာမပေးမိ ဖြစ်တတ်သည့်သဘောမျိုးဟု ဆိုလျှင် ပိုရှင်းပါလိမ့်မည်။ အဖြစ်က သည်လိုပါ။

တစ်လောကဆီက ကျွန်တော်သည် ကိုယ်ပိုင်သီချင်းစီးရီးတစ်ခွေသွင်းပါ သည်။ ကျွန်တော်နှင့် သဟဇာတအဖြစ်ဆုံး 'အရက်' သီချင်းများဖြစ်ပါ

သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က အရက်သီချင်းဟု ကင်ပွန်းတပ်သော်လည်း တကယ်တော့ ဘဝကိုအခြေခံပြီး အရက်နှင့်ပတ်သက်သည့် မြန်မာဂီတစစ်စစ် သီချင်းများကိုသာ ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ နတ်ချင်းမှစ၍ စန္ဒယားဦးချစ်ဆွေအထိသော ဂန္ဓဝင်စာဆိုကြီးများ၏ သီချင်းများကို အစဉ်အလိုက် စီခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် လူ့သဘောသဘာဝ၏ မှားယွင်းချက်တစ်ခုကို လှစ်ဖော်သော ဆရာကြီး၏ ‘ဂုဏ်’ သီချင်းလည်း မဖြစ်မနေ ပါဝင်သွားပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်သည် စောစောကပြောခဲ့သော ဆရာကြီး၏ ‘ဂုဏ်’ သီချင်းကို ဆရာကြီးထံ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် မယူဘဲသွင်းမိခဲ့ပါသည်။ စောစောက ပြောသလို အနီးကပ်ဆုံးမို့ မေ့လျော့ခြင်း၊ မိမိ၏ ဖခင်နှင့်မိခင် စိတ်၌ ရိုသေချစ်ခင်ပြီးသား ဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့်ဟု ထင်ပါသည်။

သီချင်းသွင်းပြီးမှ သတိရသဖြင့် ဆရာကြီးထံ ကြားခံသူ ‘မောင်နှင်းမိုး’ မှ တစ်ဆင့် မရဲတရဲ အပူကပ် အခွင့်တောင်းရပါတော့သည်။ မရဲတရဲဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်၌က ကျွန်တော့်စာပေ၊ ကျွန်တော့်သီချင်းများကို ကျွန်တော့်ထံ ကြိုတင်အသိမပေးဘဲ ယူသုံးလျှင် အလွန်စိတ်ဆိုးတတ်သောကြောင့်ပင်။ ကိုယ်ချင်းစာရပေမည် မဟုတ်လား။

သို့သော် ဤကဲ့သို့ မရဲတရဲ အပူကပ်ရလောက်အောင် ဖြစ်သွားရသည်ပင် ကျွန်တော့်အဖို့ မဟာကံထူးရှင် ဖြစ်လာရန် အကြောင်းပေါ်ရပါတော့သည်။

စောစောက ပြောသလို ဆရာကြီးထံ တစ်ဆင့်ကြားခံလူဖြင့် သီချင်းတောင်းခြင်း ပြုလိုက်လေမှ-

“ဒီမယ်ဗိုလ်သူ၊ ဘာဘဆီသွားရင် တစ်ပါတည်းနောက်အခွင့်အရေး တစ်ခုတောင်း။ မကြာခင်မှာ ဘာဘဟာ သူရေးခဲ့တဲ့ သီချင်း ၄ ပုဒ်အကြောင်း တိဗ္ဗိကနေ ရှင်းလင်းပို့ချလိမ့်မယ်။ အဲဒီထဲမှာ မောင်ရင် တစ်ပုဒ်ဝင် ဆိုပေးဖို့”

“ဟာ- ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ဘာဘက ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သုံးရင်တော့ ကျွန်တော့် အနုပညာဘဝမှာ မှတ်တိုင်တစ်ခုပါပဲ”

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်သည် မိမိ၏အဖြစ်ကို သွားရောက်ဝန်ခံတောင်းပန်ရန်အပြင် နောက်ထပ်အခွင့်အရေးကိုပါ တောင်းရမှာမို့ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာနှင့်ပင် ဘာဘထံ တယ်လီဖုန်းဆက်ခဲ့ပါသည်။

“ဘဘ ကျွန်တော် မောင်သူမောင်ပါ၊ ဘဘအိမ် ခဏလာချင်လို့” မှတ်လောက်သော စကားကို ဘဘက ပြန်ပြောပါသည်။

“ဟေ့ ကိုသူမောင်၊ စာရေးဆရာ အိမ်ဆိုတာ အမြဲတမ်းတံခါးဖွင့်ထား တယ်ဆိုတာ မသိဘူးလားဗျ” တဲ့။

ကြည့်စမ်း။ လူချင်းမတွေ့ရခင် ကျွန်တော့်အဖို့ အဖိုးတန်စကားတစ် ခွန်းကြားလိုက်ရလေပြီ။ (ဆရာကြီးသည် စာရေးဆရာချင်း စကားပြောလျှင် ‘ခင်ဗျား’၊ ‘ကျွန်တော်’နှင့် ပြောတတ်သော ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုကို ထိန်းသိမ်း ထားပါသည်။) ဆရာကြီးသည် ရှားရှားပါးပါး ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာဆု (အကယ်ဒမီ) ၆ ခုရထားသော်လည်း အမြဲတမ်း သူ့ကိုယ်သူ စာရေးဆရာ အဖြစ်သာ စကားဆိုတတ်ပါသည်။

တိုတိုဆိုကြပါစို့ရဲ့။ ဆရာကြီးသည် ကျွန်တော်၏အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ် သည့်ပြင် ‘ဂုဏ်’ သီချင်းသည် အရက်သီချင်းစစ်စစ် မဟုတ်ကြောင်း၊ “အရက် ဆန့်ကျင်ရေး” သီချင်းသာဖြစ်ကြောင်း တော်တော်ရှည်လျားစွာ ရှင်းပြပါ သည်။ ထို့အပြင် သူစီစဉ်နေသော တီဗွီမှ သီချင်းလေးပုဒ်တွင်လည်း တစ်ပုဒ် သီဆိုခွင့်ကို ပေးပြန်ပါသည်။ ပို၍ ကံကောင်းသည်မှာ ယင်း ၄ ပုဒ်သော သီချင်းများထဲမှ ‘အမေ’ ဆိုသည့် သီချင်းကို ကျွန်တော့်အား သီဆိုစေခြင်းပင်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် မဟာကံထူးရှင်ဟု ဆိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကံတရားများ ဆန်းကြယ်ပါဘိကောင်း။

ဆရာကြီးသည် ထိုသီချင်း ၄ ပုဒ်၏ အရင်းခံအကြောင်းများ၊ ရေးစပ် ရသည့် အကြောင်းများကို ရှင်းပြသည်မှာ မှတ်မှတ်ရရ နှစ်နာရီခွဲမျှ ကြာခဲ့ပါ သည်။ မှတ်လောက်သားလောက်စရာပင်။ (အိမ်ပြန်ရောက်လို့ အစ်ကိုဖြစ် သူ ဒါရိုက်တာ မောင်ဝဏ္ဏနှင့် ထိုအကြောင်း စကားစပ်မိသောအခါ “မင်းနှယ် ကွာ၊ အိတ်ဆောင်ကက်ဆက်လေး ယူသွားတာမဟုတ်ဘူး” ဟု အဆူခံရပါ သေးသည်)

x x x

ဆရာကြီး ဦးသုခအိမ်မှ ပြန်ခါနီးတွင် “ကျွန်တော်က ဦး(ငါး) ကြိမ် ချကန်တော့ဝတ်ပြုပါသည်။ ဆရာကြီးက ဆုတွေ တသိကြီးပေးပါသည်။ ကျွန်တော်နားလေးသဖြင့် မကြားရသော်လည်း မေတ္တာတရားရှိသူ ဆုပေးလျှင်

ရတတ်သည်ဟု ယုံကြည်သည့်စိတ်ဖြင့် ပြည့်ပါရလို၏' ဟု ဆုတောင်း၏။

ကျွန်တော် အိမ်ပေါက်ဝရောက်မှ ဆရာကြီးက စကားတချို့ကို အမှတ်မထင် ဆက်ပြန်ပါသည်။ ယင်းစကားအချို့သည်ပင် ဤစာစု၌ ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့သော အသေးအဖွဲ့ကို အလေးထားအပ်ခြင်း သဘောကို ဆောင်နေပါတော့သည်။

“အင်း... ခင်ဗျားအမေကို ပြောလိုက်စမ်းပါ။ သူ ကျွန်တော့်ကို ဝေဖန်ဖူးတဲ့ အချက်ကလေး နှစ်ချက်ကို မမေ့ပါဘူးလို့...”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဘာများပါလိမ့် ဘာ” ဆရာကြီး ငယ်နုစဉ်က နိုင်ငံကျော် ဝတ္ထုကလေးတစ်ပုဒ် ရေးဖူးပါသတဲ့။ “လင်ယူရတာ” ဟူသော အမည်ဖြင့်။ ထိုတွင် ထိုစဉ်က ကျောင်းဆရာမ ပေါက်စကလေးဖြစ်သော အပျိုအရွယ် ကျွန်တော့်မိခင်သည် သူတို့ကျောင်းမှာ ယင်းဝတ္ထုကောင်းကြောင်းကို ဆရာမချင်း ပြန်ပြောပါသည်တဲ့။

“ဟဲ့... လင်ယူရတာ ကောင်းလိုက်တာ” တဲ့။ ဤတွင် အခြားဆရာမများလည်း ဝါးလုံးကွဲ ရယ်ကြရင်း “လင်ယူရတာကောင်းတယ်” ဆိုသည့် စကား တာစားသွားပါသည်တဲ့...။

“ကိုင်း၊ အဲ့ဒါတစ်ခုကွဲ့ ကိုသုမောင်ရဲ့။ ခင်ဗျားအမေ ဒေါ်ခင်ညိုက ဒီအကြောင်း နောင်တစ်ချိန်ပြန်ပြောတော့ ကျုပ်မှာ သတိထားစရာ တစ်ခုပေါ်လာရတာပေါ့။ သူ့အနေနဲ့က ဘာရယ်မဟုတ် ရယ်စရာပြောတာပဲ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဒီအသေးအဖွဲ့ကလေးဟာ အကြီးအကျယ် သတိထားစရာကြီးဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါတောင် ဝတ္ထုနာမည် ရှိသေးတာနော်”

သည်တွင် ဆရာကြီးကစကားမရပ်ပါ။ အသေးအဖွဲ့ကလေးတစ်ခုကို စာရေးဆရာတွေဘက်က သတိထားစရာ၊ ပြီးတော့ အသေးအဖွဲ့ ချီးကျူးမှုကလေးကို စာရေးဆရာတွေ ပီတိဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း ဆက်ပြန်ပါသည်။

“နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော့်ရဲ့ “ရွှေခြည်ငွေခြည်တန်းပါလို့” ရုပ်ရှင်ပြတော့ ခင်ဗျားမိခင်ကြီး သွားကြည့်သတဲ့။

ကြည့်ပြီးပြီးချင်း ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းလှမ်းဆက်တော့တာပါပဲ...။”

ထိုစဉ်က အမေသည် ဆရာကြီးထံ ဖုန်းဆက်အပြီး ကျွန်တော့်အားလည်း ပြောပြသဖြင့် ထိုအကြောင်းကိုကား ကျွန်တော် သိထားပြီးဖြစ်ပါ

သည်။

ယင်းဇာတ်ကား၏ ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခန်းတွင် ညွှန်ဝင်းနှင့် ချိုပြုံးတို့မှ ဖွားသော ကလေးငယ်လေးအား သွေးမတော် သားမစပ်သည့် အဘွားအို (ဒေါ်မေနှဲ့) က ချောသိပ်သည့်အခန်း။ ဤအခန်းတွင် အဘွားကြီး ဒေါ်မေနှဲ့ သည် သားချောတေးကို မဆိုဘဲ အများစုကြားဖူးနားဝရှိခဲ့ကြသည့် (ရွှေခြည်ငွေခြည်တန်းပါလို့ ယက်ကန်းခုံစင် ကန်းခုံဆင်...)၊ ဟူသော ရိုးရာ ကျေးလက်တေးတစ်ပုဒ်ကို သီဆိုရပါသည်။ ထိုအခါ ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ် များတွင် လူကြီးပရိသတ်သာမက လူငယ်ပရိသတ်များပါ လက်ခုပ်တီး၍ လိုက်ဆိုမိကြပါသည်တဲ့။ အမေအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ သီချင်းဆိုသူမှာ အဘွားကြီး၊ အခန်းက ကလေးချောခန်း၊ နောက်ခံ တီးလုံးမပါ။ ဇာတ်ဝင်ခန်း၊ ဇာတ်ဆောင်စရိုက်နှင့် လိုက်ဖက်အောင် ပို့ပေးသော သီချင်း။ ဘယ်မှာများ အသစ်ဖွဲ့ဆိုသော သံစုံတီး အလွမ်းသီချင်းစာသား ပါပါသနည်း။ သုံးတတ်လျှင် နှလုံးသားကို ကိုင်လှုပ်နိုင်သော ပညာပါပေ။

သို့သော် ဆရာကြီးက ထိုအကြောင်းကို ပြန်ပြောရာ၌ကား-

“အင်း ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်ဇာတ်ကား ကိုယ်ကောင်းအောင် ရိုက် တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ စောစောကပြောသလို ဘာမဟုတ်တဲ့ ခွင်ကျမှုကလေးကြောင့် ပရိသတ်ရဲ့ ချီးမွမ်းခံရတာကိုတော့ ပီတိတွေဖြစ်ရသဗျ” ဟူ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှိမ့်ချသောစကားကို ဆိုလေသည်။

x x x

ထိုအဖြစ်အပျက်များကို အေးဘုံအား ကျွန်တော်က ရှင်းပြသောအခါ-

“အမယ်လေး ဆရာကြီး ဦးသုခနဲ့များ နှိုင်းနေရပြန်ပါပြီရှင်၊ ငရဲတွေ တော့ ကြီးကုန်တော့မှာပဲ”

“မဟုတ်ပါဘူးကွာ။ အတုယူသင့်တာကို ဥပမာ ပြရတာပါ”

“အင်း... အေးဘုံတို့လို မသိနားမလည်သူတွေကတော့ ရှင်တို့ပြောတာ ယုံရမှာပေါ့” ဟု အေးဘုံက ငေါ့တော့တော့ပြောပါသည်။

၁၀-၆-၉၇

မြို့တော်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၉၃၊ ၁၉၉၇။

mgyoe.com

mgyoe.com

အဲဒီစာရေးဆရာ သိပ်လိမ်တာပဲ

(၁) “အဲဒီစာရေးဆရာ သိပ်လိမ်တာပဲ” ဟု အေးဘုံက ပြောသောအခါ ကျွန်တော်က ပြုံးလို့သာ နေလိုက်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အေးဘုံ ပြောသောစကားသည် တစ်ဝက်မှန်၍ တစ်ဝက်မှားနေရသောကြောင့်ပင်။

သူ့စကား တစ်ဝက်မှန်နေခြင်းမှာ ထိုစာရေးဆရာသည် ဝတ္ထုစာပေ များ၊ ဆောင်းပါးများ ရေးသည့်အခါ အရှိကို မရှိလုပ်၍ ရေးတတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပြီး တစ်ဝက်မှားနေခြင်းမှာ ထိုစာရေးဆရာ၏ မူလစိတ်ထားသည် ရိုး သားပြီး လိမ်ညာတတ်သောအလေ့မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျွန်တော့်အိမ်သို့ အဝင်အထွက်များကြသော အသိုင်းအဝိုင်းတို့ တွင် စာပေအသိုင်းအဝိုင်းက အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ရှင်နှင့် ဂီတ အသိုင်းအဝိုင်းက နည်းပါးပါသည်။ သူတို့က လုပ်ငန်းကိစ္စဖြင့်သာ ကျွန်တော့် ထံလာတတ်ကြပါကုန်၏။ ရုပ်ရှင်ရိုက်ရန်၊ သီချင်းသွင်းရန် စသဖြင့်။

စာပေအသိုင်းအဝိုင်းကတော့ ကျွန်တော်၏ အမာခံမိတ်ဆွေများ ဖြစ်သောကြောင့် ရက်ခြားဆိုသလို ကျွန်တော့်အိမ်ရောက်တတ်ကြသည်။

စာပေသမားတို့ ထုံးစံအတိုင်း အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာ ရောက် တတ်သူများလည်းရှိသည်။ ငွေကြေးချို့တဲ့၍ အကူအညီတောင်းလာကြသူ များလည်းရှိသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ရန် သက်သက်လာကြသူများ လည်း ရှိသည်။ စာအကြောင်း၊ ပေအကြောင်း ဆွေးနွေးရန် လာကြသူများ

လည်း ရှိသည်။ (မှတ်ချက် ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများသည် ကိုယ့်စာပေသမားချင်း အတွေ့အဆုံများပါမှ ပို၍ စာရေးချင်စိတ် ပေါ်တတ်သည်။ အားတက်လာတတ်သည်မှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သည်။

သူတို့က မလာလျှင်လည်း ကျွန်တော်က အချိန်ရလျှင် ရသလို သူတို့ထံ ရောက်အောင်သွားတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မဂ္ဂဇင်းတိုက်များ၊ ဂျာနယ်တိုက်များတွင် စာရေးဆရာများ ဆုံတတ်ပြုတတ်ကြသည်။ ငယ်တုန်းကတော့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်ဆိုင်ဆိုင်တွင် အချိန်မှန် စုရပ်အဖြစ် ဆုံတတ်ကြသည်။ ခုတော့ စာပေသမားများ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အထိုင်ကျဲပါးလာပါပြီ။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့မသိပါ။ ရုပ်ရှင်နှင့် ဂီတသမားများသာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်အထိုင်များနေပါသည်။ သို့သော် စာပေသမားများသည် ခုနယ်ခါ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေ များပြားလာသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်တိုက်တွေမှာ အဆုံများလာကြသည်။ ထွေလီကာလီစကားများ ပြောဖြစ် ကြသည်။

ကျွန်တော်နှင့် အေးဘုံ အိမ်ထောင်ကျခါစက ကျွန်တော်သည် ထိုသို့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် စာပေအပေါင်းအသင်းများနှင့်တွေ့ဆုံကြရာဝယ် အေးဘုံနှင့် ပူးတွဲတွဲ သွားလာလေ့မရှိပါ။ သူကလည်း ကျောင်းဆရာမမို့ သူ့အပိုင်းနှင့်သူ အလုပ်ရှုပ်နေသည်။

ခု-စာပေသက်ရော အိမ်ထောင်သက်ပါ ရင့်လာကြချိန်တွင်ကား ကျွန်တော် လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အထိုင်နည်းလာသလို ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတိုက်များသို့ ကျွန်တော် အလည်ထွက်သောအခါ အေးဘုံပါ ပူးတွဲပူးတွဲပါနေတတ်ပြန်ပါသည်။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့မသိပါ။ စာပေမိတ်ဆွေများ အိမ်အလည် ရောက်လာပြန်ကလည်း အိမ်ရှင်မ အေးဘုံနှင့် မတွေ့မနေတွေ့ရပြန်ပါသည်။

အေးဘုံသည် ကျောင်းစာမှလွဲ၍ စာပေအကြောင်း မသိလှပါ။ စာဖတ်အားကိုလည်း ကျွန်တော်နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးမှ မနည်းကြီး မြင့်တင်ယူရသည်။ ကျွန်တော့်စာပေမိတ်ဆွေများနှင့် ရင်းနှီးမှုကား ရုပ်ရှင်ဂီတဆရာများနှင့်စာလျှင် အလွန်နည်းပါးပါသည်။ ထိုစဉ်ကလည်း ကျွန်တော့်နားမှာက ထိုရုပ်ရှင် ဂီတဆရာများသာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသည် မဟုတ်လား။

သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အနေကြာလာသော ကျွန်တော်၏ စာပေမိတ်

ဆွေများသည် အေးဘုံနှင့်ပါ ခင်မင်ရင်းနှီးလာကြပါတော့သည်။ အမာခံများ ပေကိုး။ ဤသို့ဖြင့် အေးဘုံသည် စာဖတ်အားကလေး မတောက်တခေါက် ရှိလာသလို စာရေးဆရာများအပေါ် ရှုမြင်သုံးသပ်ပုံကလေးများလည်း အဆင့် မြင့်လာခြင်းကိုတော့ ကျွန်တော်က ပီတိဖြစ်ရလေသည်။

“အေးဘုံက ပြောပါသည်” စီးရီးကိုလည်း ထိုအချက်ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်ရေးဖြစ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

လူတို့ခမ္မတာသဘောတွင် ရင်းနှီးလာလေ စူးစမ်းဝေဖန်ချင်စိတ် ပေါ် လာလေဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် အကျိုးကိုဖြစ်ဖြစ်၊ အပြစ်ကိုဖြစ်ဖြစ် ဝေဖန် ချင်တတ်လာသည်။ ကျောင်းစာတတ်ခါစကလေးငယ်သည် သူတတ်သမျှ ကို မကြာခဏ ရွတ်ဆိုပြချင်သကဲ့သို့ အေးဘုံသည်လည်း ကျွန်တော်နှင့်ပေါင်း မှ စာသမားများနှင့် ရင်းနှီးလာပြီး စာကလေးပေကလေး မတောက်တခေါက် ဖတ်တတ်လာသောအခါ သွားယားလာသည် ထင်ပါ၏။ ဟိုကိုက်ချင် သည်ကိုက်ချင် ဖြစ်လာပါသည်။ စာပေအရေးအသားများ၊ စာပေများနှင့် စာရေးဆရာများကို မထိခလုတ် ဝေဖန်တတ်ချင်လာပါတော့သည်။

ကျွန်တော့်အဖို့ အလွန်အဖိုးတန်သော ဝေဖန်မှုများမဟုတ်စေကာမူ သူလိုစာဖတ်သူတစ်ယောက်၏ အမြင်များကို ဂရုစိုက်အပ်ကြောင်းတော့ဖြင့် သဘောပေါက်လာသည်။

စောစောကစကားကို ပြန်ဆက်ရလျှင် “အဲဒီစာရေးဆရာ သိပ်လိမ် တာပဲ” ဟူသော အေးဘုံ၏ မှတ်ချက်သည် ကျွန်တော့်အဖို့ အမှတ်မထင် သော ရေးကြီးခွင်ကျယ် ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်လာရပါပြီ။

သူပြောသော “အဲဒီစာရေးဆရာ” ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်နှင့်မကြာခဏ ဆိုသလို တွေ့ဆုံတတ်ပြီး သူ့စာကိုယ့်စာ သတိတရဖတ်နေခဲ့ကြသော သူ ငယ်ချင်း စာရေးဆရာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ အေးဘုံနှင့်ပါ တော်တော် ခင်မင်နေကြပါပြီ။ သူသည် အတွင်းသဘော ကောင်းသူဖြစ်ပါ၏။ လူမသိ သူမသိ ကြွားလုံးထုတ်တတ်သည်မှအပ အပြစ်ဆိုဖွယ် သိပ်ရှိလှသူ မဟုတ် ပါ။ ကျွန်တော့်ထက် စာရေးသက် အတန်ငယ် နိမ့်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ သည် ခေတ်ပြိုင်လို ပေါင်းဖက်ခဲ့ကြသည်။ စာရေးဆရာလိုရော သူငယ်ချင်း လို ပေါင်းကြပါသည်။ စတင်ပေါင်းစည်းမိကြစဉ်က သူသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါး

၏။ ကျွန်တော်ကား ချမ်းသာခဲ့ပါ၏။ သို့သော် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော ဆရာကြီးများ၏ ထုံးကို နှလုံးမူလျက် ကျွန်တော်တို့သည် မဆင်းရဲ ဆင်းရဲအောင် ကြံဖန်နေခဲ့ကြပါသည်။ စာပေသမားဆိုတာ ဆင်းရဲမှ၊ ဘဝနာမှဟု တစ်ယူသန်ဝါဒကို တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ဤနေရာတွင် ပြောစရာတစ်ခုရှိနေသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာ ပေါက်စတွင် စာရေးဆရာမှ မဟုတ်၊ စာပေနယ်သည်လည်း ဆင်းရဲခဲ့ကြပါ သည်။ ငွေကြေးကိုသာ ဆိုပါသည်။ စာပေတန်ဖိုးကို မဆိုပါ။

ငွေကြေးဆင်းရဲတာများလား ဆိုသည်ပင် မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ရပါ သေးသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ- စာရေးဆရာသည် စာရေးရမည်။ ဆင်းရဲခြင်း၊ ချမ်း သာခြင်းသည် အဓိကမဟုတ်ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံလာစေရန် ကျွန်တော့်အား လမ်းကြောင်းပေးသူများမှာ ကျွန်တော့်ဖခင် ဆရာသာစုနှင့် ဆရာသော်တာဆွေတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

“ပိုက်ဆံချမ်းသာချင်ရင် တခြားနည်းနဲ့ရှာ။ စာရေးတဲ့နေရာမှာဝါသနာ နဲ့ စေတနာကိုအဓိကထား” ဟု အဖေက ဆိုခဲ့ဖူးပါသည်။

“ပိုက်ဆံကတော့ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ချမ်းသာချင်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ငါကတော့ စာရေးဆရာဆိုတာ စာရေးနေရမှပဲကွ။ ဒါပေမဲ့ ငါစာရေးရင် ပိုက်ဆံရမှရေးတယ်” ဟု ဆရာသော်တာဆွေက ရဲရဲတောက်စကားဆိုပါ သည်။

သူတို့နှစ်ယောက်၏ စကားသည် တူမယောင်ယောင်နှင့် မတူဘဲ မတူ သယောင်နှင့် တူနေသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

ကျွန်တော့်စာပေဘဝတွင် တကယ်ပင် ဆင်းဆင်းရဲရဲနှင့် စာသမား အဖြစ် ရပ်တည်ရင်း ဘဝကို ဆုံးခန်းတိုင်သွားကြသူများကိုလည်း တွေ့ဖူးပါ ပြီ။ စာရေးရင်းမှ သူဌေးလေးစာရင်း ဝင်သွားကြသော သူငယ်ချင်းများကို လည်း တွေ့ခဲ့ဖူးပါပြီ။ ထိုစာရင်းတွင် စောစောက အေးဘုံပြောသော ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းလည်း ပါပါသည်။

သူသည် အချစ်ဝတ္ထုများ အရေးသန်ပြီး ရောင်းတမ်းဝင် စာရေးဆရာ သူဌေးကလေးဖြစ်လာခဲ့သူဖြစ်၏။ ရေးအားလည်း အလွန်ကောင်းပါသည်။

သို့သော် တစ်ဖက်မှ စီးပွားဖြစ်စာပေများ ရေးခဲ့သလို တစ်ဖက်မှလည်း ဘဝ စာပေများ ရေးခဲ့ပါသည်။ သူ၏ စာဖတ်ပရိသတ်က များသဖြင့် သူဘာ ရေးရေး စာဖတ်သူ ရှိနေခဲ့ပါ၏။

ဘဝမမှတ်ဘဲ ဘဝစာပေများကို ရေးဖော်ခြင်းအတွက် သူ့ကို ချီးကျူး မိသလို ပရိသတ်များသော စာရေးဆရာတစ်ယောက်က ဘဝစာပေများကို ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်းအတွက်လည်း ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် လည်း လူကြိုက်များသော ပေါ်ပြူလာ စာရေးဆရာဘဝတုန်းက သည်လိုပဲ ဘဝသရုပ်ဖော် စာပေများကို ပူးတွဲရေး၍ ကိုယ့်ပရိသတ်ကို ဆွဲခေါ်ဖူးသည်ပဲ လေ။

သို့သော် သူနှင့်ကျွန်တော် ကွာခြားချက်တစ်ချက် ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်က အရှိကိုအရှိအတိုင်း ရေးပြီး သူက အရှိကို မရှိဖြစ်အောင် ရေးခြင်းဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်၏ဘဝနှင့် သူ၏ဘဝ ကွာခြား ချက်ကိုလည်း ထည့်စဉ်းစားရပေမည်။

ကျွန်တော်က အောင်မြင်ကျော်ကြားရာ၌ ရုပ်ရှင်နှင့်ဂီတက ပူးတွဲပါ ဝင်နေသောကြောင့် လိမ်လို့မရ။ သူကတော့ စာရေးဆရာ သက်သက်မို့ လိမ်လို့ရသည်။ ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော်က ငွေကြေးချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို ဖုံးဖိပြီး ဆင်းရဲချင်ဟန်ဆောင်လို့မရ။ သူက ရသည်။ ငွေကြေးချို့တဲ့သူများအကြောင်း ကို ရေးလျှင် ကျွန်တော်က ဇာတ်လိုက်နေရာတွင် ဘယ်လိုမှ နေလို့မရ။ တစ်ပါးသူကို ဇာတ်ဆောင်လုပ်၍ ရေးရသည်။ သူကတော့ သူ့ကိုယ်သူ ဇာတ်လိုက်လုပ်၍ရေးလည်း ဘယ်သူမှမသိ။ ထို့အတူ ဝတ္ထုစာပေမဟုတ် သော အတွေ့အကြုံ စာပေများ ရေးရာ၌ပင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့် အတွေ့အကြုံစစ်စစ်များကိုသာ ရေးလို့ရသည်။ သူကမူ တစ်ပါးသူ၏ အတွေ့အကြုံကို သူ့အတွေ့အကြုံသဖွယ် ဟန်ဆောင်ရေးခွင့်ရှိသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ စာရေးဆရာဆိုတာ လူချမ်းသာမဟုတ်ဘူးဟူသော အယူအဆ မပျောက်ချင်တတ်သေးသော ယခုအချိန်တွင် သူ၏ ဘဝသရုပ် ဖော် စာပေများ၌ လိုသည်ထက်ပို၍ ဆင်းရဲနေသည်မှာ အတွင်းသိများအဖို့ တော့ ပြုံးချင်စရာဖြစ်နေသည်။

လူဆင်းရဲများဘက်မှ ရေးဖော်ရသည်ကို ကျေးဇူးတင်ရသော်လည်း

စာပေရေးသားမှု၌ မရိုးသားခြင်းအတွက်တော့ ယားကျိကျိဖြစ်ရပေသည်။ ကျွန်တော်က စာပေသမားနှင့် ဆင်းရဲချမ်းသာမှုကိုသာ စောင်းပေးရေးသားနေသော်လည်း တကယ်တော့မူ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ စာပေအရေးအသား မရိုးသားမှုများကား များစွာရှိပါသည်။ ဒါကလည်း ကိုယ်တိုင် စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်ဖြစ် သို့မဟုတ် စာဖတ်သတ် အလွန်မြင့်ပါမှ သိနိုင်ပါသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ စာရေးဆရာတွေရေးတိုင်း တကယ်အရှိဟု မထင်မိရန်သာ ဖြစ်သည်။ ဘာသာရပ် မကျွမ်းကျင်ဘဲ လိမ်ခြင်း၊ ခံယူချက် မပြည့်ဝဘဲ လိမ်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်က လူမှုရေးဖောက်ပြန်နေပြီး စာရိတ္တကောင်းစားရေး၌ ဆရာကြီးလုပ်ခြင်း၊ ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုယ်ဖော်လို၍ တစ်ပါးသူကို နှိမ်ချခြင်း၊ ကိုယ့်ထက် ဝါရင့်သက်ရင့်သူများကို ပခုံးချင်းယှဉ်၍ အသားယူခြင်း၊ စာဖတ်သူအပေါ် ရင်းနှီးစွာ မဆက်ဆံဘဲ တပည့်လိုသဘောထား၍ အထက်စီးဖြင့် ရေးသားခြင်း စသည် စသော သမ္ဘာလကွဏာများစွာရှိနေကြသည်ကို စာရေးဆရာချင်းကတော့ အသိဆုံးပင်။

(၃) သူ့ကိုယ်သူ စာရေးဆရာကတော်ဟု ဂုဏ်ယူနေသော အေးဘုံသည် ကျွန်တော်က ပြုံးပြုံးကြီးနေသည်ကို ကျေနပ်ဟန်မရှိပါ။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းမို့ ကျွန်တော်က ဝေဖန်မှုမပြုဟု ထင်နေပုံရပါသည်။

“သူလူကောင်းတစ်ယောက်ပါကွာ” ဟု ကျွန်တော်က ဆိုသောအခါ-
 “အို စာရေးဆရာမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် အကောင်းအဆိုးတော့ ရှိမှာပဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ စာရေးဆရာဟာ သူ့စာအပေါ်မှာ သစ္စာရှိရမယ်၊ စာအရေးအသား ရိုးသားပွင့်လင်းရမယ်ဆို။ ကိုပဲ ပြောပြောနေတာ” ဟု ကျွန်တော့်အား ပြန်၍ ချည်နှောင်ပါသည်။

ကျွန်တော်က-
 “ဟာ စာရေးဆရာဆိုတာ သတင်းစာဝေတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အရှိကို အရှိအတိုင်းတော့ ဘယ်ရေးနိုင်ပါ့မလဲ”

အေးဘုံက “အို ဒါပေမဲ့ အတွင်းသိဆိုတော့ သူ့စာတွေကို အထင်သေးသေးလာတယ်။ ဒီမှာကြည့်ပါလား (သူ့ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ညွှန်ပြလျက်) သူ့မှာ မော်တော်ကားကြီး ရှိတာကိုပဲ ‘မရှိမဲ့ ရှိမဲ့နှင့် ဝယ်ထားသော ခပ်စုတ်စုတ် ကားကလေး’ တဲ့။ သူ့မိသားစုနဲ့ ဘုရားဖူးသွားတာကိုပဲ ‘ကျွန်တော်သည့်

မော်တော်ကား ဝယ်မိခါမှ ဒရိုင်ဘာ ဖြစ်ရသည်' တဲ့။

အစရှိသော ကျွန်တော်သူငယ်ချင်း၏ အကွယ်အဝှက်အရေးအသား များကို ကလေးဆန်စွာ ရေရွတ်ဝေဖန်နေပါတော့သည်။

ကျွန်တော်မူကား ထိုသူငယ်ချင်း၏ စာမှမဟုတ်၊ စာရေးဆရာ တော် တော်များများ၏ 'မုသားစာ' များကို သိနေသဖြင့်---

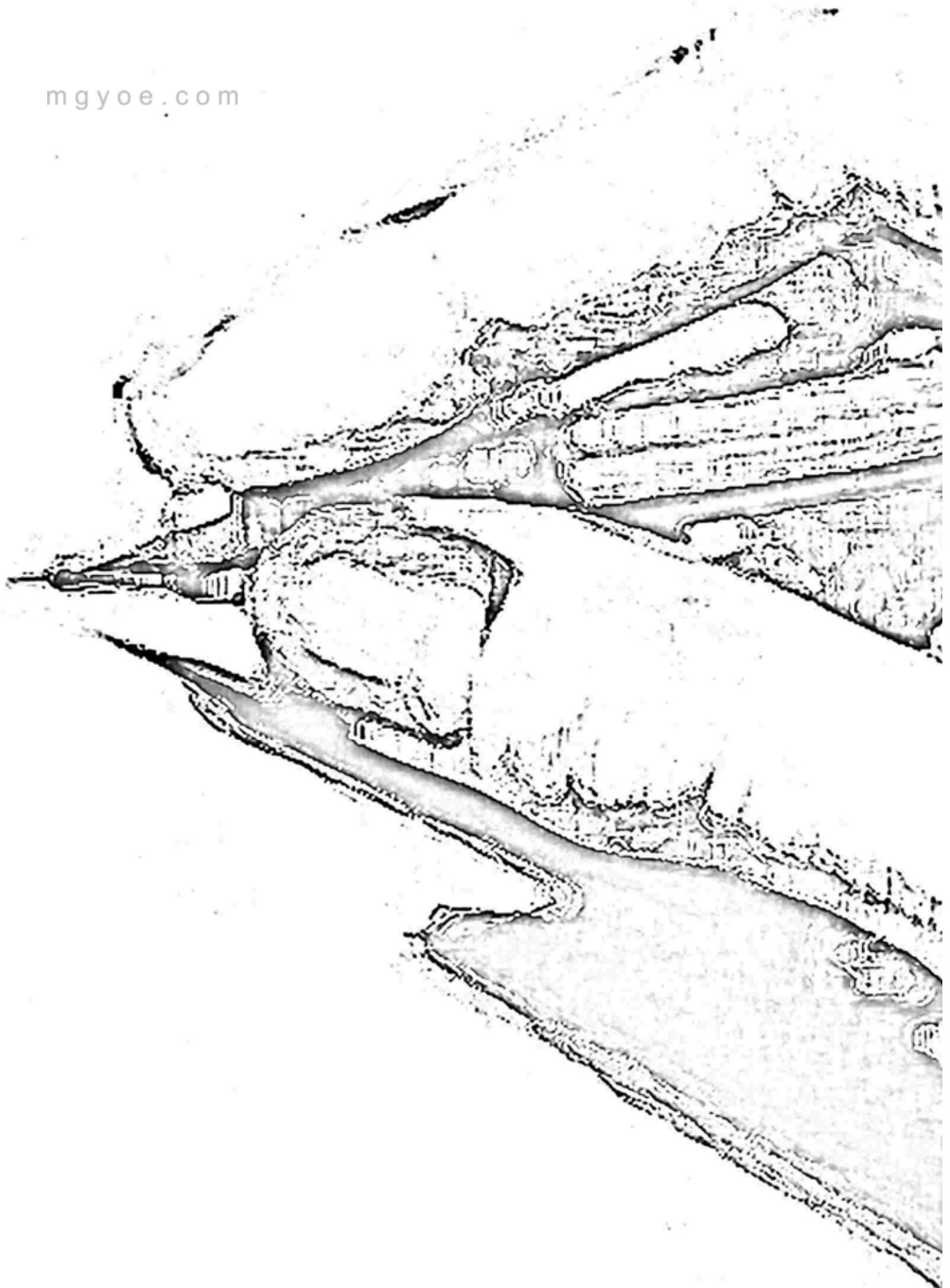
“မင်းမသိပါဘူးကွာ။ မုသားမပါ လင်္ကာမချောဆိုတဲ့ စကားလည်း ရှိသားပဲ။ ပြီးတော့ ဒီထက် မုသားများတဲ့ အပြစ်ကြီးတဲ့ စာရေးဆရာတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိနေတယ်ကွ။ ခုဟာက အသေးအဖွဲလေးပါ” ဟု ပြီးပြီးရော ဆိုလိုက် ပါသည်။ ထိုအခါ အေးဘုံက-

“ဟာ အေးဘုံတို့ကတော့ စာသေးသေးပဲ ဖတ်တတ်တယ်၊ အသေး အဖွဲလေးတွေပဲ ဝေဖန်တတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ စာရေးဆရာဆိုရင်တော့ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ပုဂ္ဂိုလ်လို့ပဲ ထင်တတ်တယ်။ ခု ဒီစာရေးဆရာလည်း အတွင်း သိမို့ သူလိမ်တာကို သိရတာ။ ကိုယ်တို့ စာရေးဆရာတွေဟာ အတွင်းသိသာ မဟုတ်ရင် ဘယ်လောက်လိမ်လိုက်ကြမလဲ မသိဘူး” ဟု ပြောရင်း ကျွန်တော် ဒေါသမဖြစ်ခင်မှာပင် ကျွန်တော့်အပါးမှ ဆတ်ခနဲ ခွာသွားပါတော့သည်။

၂၆-၆-၉၇

မြို့တော်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၉၄၊ ၁၉၉၇။

အလံပန်းရောင် S.A.E ရေခဲချောင်း

“ကို အောက်ထပ်မှာ ဟို အလံပန်းရောင် စာရေးဆရာရောက်နေတယ်”

ဟု အေးဘုံက မချိုမချဉ် ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်ကတော့မူ အေးဘုံ မည်သူမည်ဝါကို ညွှန်းဆိုမှန်း ရုတ်တရက် မသိပါ။ သို့သော် ‘အလံပန်းရောင်’ ဆိုသော ‘နာမဝိသေသန’ကိုဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး သိလိုက်ပါရဲ့။ ထိုစကားလုံးသည် ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ် စာရေးဆရာပေါက်စဘဝက ပေါ်ပြူလာဖြစ်ခဲ့သော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်ပင်။

“ဘယ်စာရေးဆရာလဲကွ၊ ရှင်းရှင်းပြောစမ်းပါ”

“ဟို... S.A.E ရေခဲချောင်း စာရေးဆရာလေ”

သည်တော့မှ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဖြစ်နေကြောင်းသိရပါသည်။ သူ့ကို အလံပန်းရောင်ဟု လည်းကောင်း၊ S.A.E ရေခဲချောင်းဟူ၍ လည်းကောင်း အမည်ပညတ်ခဲ့သူမှာလည်း ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ သူ့နာမည်ကို ထွန်းထွန်းဟု မှတ်ထားကြပါ။ ‘အလံပန်းရောင်’၊ ‘S.A.E’ နှင့် ‘ရေခဲချောင်း’ ကိုကား နောက်တော့ ကျွန်တော် ရှင်းပြပါမည်။ သို့သော် သေချာတာတစ်ခုကတော့ သူသည် သူဖြစ်ချင်သော စာရေးဆရာမျိုးဖြစ်မလာခဲ့သူသာ ဖြစ်ပါသည်။